architectenkrant.be

Tweemaandelijks - 27ste jaargang - mei/juni 2022 #338- www.architectenkrant.be
P505193 - afgiftekantoor Brussel X - ISSN 1374-5352 - verschijnt niet in juli.
Verantwoordelijke uitgever: Philippe C. Maters, Maria van Hongarijelaan 64 b6, 1083 Brussel

De context begrijpen

Ondřej Chybík en Michal Krištof richtten in 2010 het architectenbureau CHYBIK + KRISTOF op. In de kantoren in Praag, Brno en Bratislava zijn meer dan 60 werknemers aan de slag. De architecten werken aan een brede waaier van projecten die gaan van stadsinrichting tot openbare en residentiële gebouwen.

Onder de recente projecten zien we de ‘Gallery of Furniture’ (Republiek Tsjechië), het Tsjechisch paviljoen voor de Expo 2015 (Milaan, Italië), de ‘Lahofer Winery’ (Republiek Tsjechië), de ‘Ostrava Tower’ en de busterminal van Brno. De studio sleepte ook heel wat prijzen in de wacht, waaronder de Vanguard Award 2019 van Architectural Record.

Een indrukwekkend portfolio voor een jong bureau. Hoe is u dat gelukt?

Meteen na onze studies zijn we begonnen, we hadden toen al wat ervaring opgedaan bij kantoren en hadden ook in het buitenland gestudeerd, met name in Gent en Kopenhagen. We konden meteen goed samenwerken en bundelen onze energie en creativiteit nu al bijna 12 jaar. Toen we nog maar pas met ons architectenbureau begonnen waren, wonnen we al een wedstrijd. Het uiteindelijke contract is nooit getekend, maar het heeft wel iets in gang gezet. Natuurlijk is het gemakkelijker om er op jonge leeftijd aan te beginnen, je hebt nog geen gezin of andere verplichtingen. Intussen stellen we zo’n zestig mensen te werk in drie kantoren in Praag, Brno en Bratislava.

U bent erbij op de ‘ULI Europe Conference’, een belangrijk evenement op de jaarkalender van het vastgoed, waar meer dan 700 professionals op afkomen, ook architecten. Waarom bent u aanwezig?

We willen de mensen graag persoonlijk ontmoeten. Op dit soort conferences zie je vooral mensen die precies weten waarom ze hier zijn, die een duidelijke boodschap hebben en iets willen overbrengen. Er zijn ook veel mensen uit de publieke sector. Wij praten over de vraagstukken van vandaag en morgen, met een impact die veel verder gaat dan de architectuur. Zo kunnen we inspelen op de verwachtingen en wanneer het moment daar is, een antwoord bieden. Zo kwam de oud-burgemeester van Helsinki met het idee om nieuwe bouwwerken te verbieden, controversieel inderdaad, vooral voor een publiek dat voornamelijk bestond uit bouwpromotoren, maar zijn grote verdienste was dat hij de vraag durfde op te werpen.

Gallery of Furniture - credits Lukas Pelech

U pakt het vooral contextueel aan. Hoe begint u aan een nieuw project?

Wij willen geen kopie brengen van een bepaalde stijl, voor ons is elk project anders. De context bepaalt ook het type cliënt, de uiteindelijke gebruiker of de strategie die gevolgd moet worden om tot het uiteindelijke project te komen. Wat wij willen, is het stedelijke karakter uitbouwen wanneer dat kan en voor alle soorten projecten. We richten onze aandacht op wat het gebouw kan betekenen voor de omgeving, het publiek of de gebruiker.

Zo hebben we een gevel gemaakt helemaal van stoelen. Een keuze die zowel inspeelde op de contextuele noodzaak als het budget. We waren verplicht out of the box te denken en ontdekten dat de kenmerken van de stoelen die de cliënt maakte, in feite overlapten met de beperkingen van het lastenboek. De stoelen zijn zonneschermen, maar ook een tweede schil. Kortom, ze spelen een expressieve rol.

Ook duurzaamheid is een element van de context. Tien jaar geleden kwam dit onder- >>>

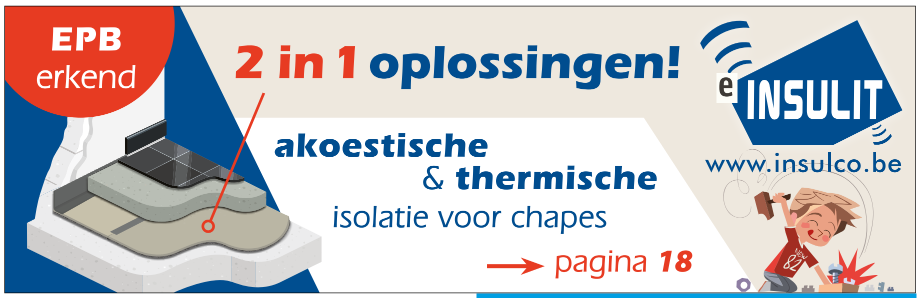

KLIK HIER VOOR MEER INFO

werp slechts vluchtig ter sprake, maar werd er nooit echt rekening mee gehouden. Vandaag is het een essentieel element geworden in de projecten en wordt hier echt verantwoordelijkheid rond genomen.

Kennen Tsjechië en Slowakije een echt wedstrijdbeleid?

Er is in tien jaar tijd heel veel veranderd. Nu zijn er toch een tiental wedstrijden per maand die je interessant zou kunnen noemen. Ook de kleinste steden en dorpen doen mee. Een goed teken, want architectuur mag niet alleen bedoeld zijn voor rijke stedelingen. De burgemeesters zien steeds vaker de meerwaarde die architectuur kan bieden, ze beseffen dat ze een uitdrukking is van een samenleving die weet wat er omgaat en van een beter leven. We krijgen vaak de vraag om mee te jureren en de kwaliteit van de voorgestelde projecten is bijna altijd verbluffend. Er is geen wet die zegt je met een architect moet samenwerken, maar de druk op de publieke sector wordt steeds groter om het principe van wedstrijden te systematiseren.

U stelt een toren voor in het Tsjechische Ostrava. Een project dat heel wat van de principes waar u het over heeft, verenigt. Hoe bent u op dit idee gekomen?

Ostrava is de op twee na grootste stad van Tsjechië en een symbool voor de overgang van een mijnstad naar een kenniseconomie. Ze investeert enorm veel geld in openbare ruimten en infrastructuur. De privésector volgt op de voet. Het project is dus representatief voor de omwenteling die gaande is en past binnen deze context. De toren is een multifunctioneel gebouw dat een positieve impact wil hebben op het stadscentrum, elke dag van de week, ieder uur, noem het een nieuwe sociale hub. Er zullen 4000 mensen wonen en werken in deze toren en dat in een stad waar de stedelijke versnippering problematisch geworden is. Deze nieuwe locatie is ook een nieuwe leefpool, een verwijzing naar het idee van de 'stad van het kwartier' die stedelingen de kans geeft hun verplaatsingen voor hun dagelijkse bezigheden te beperken. Het natuurlandschap wordt bovendien ook behouden en de breuk tussen platteland en stad wordt sterker.

Met welke materialen werkt u het liefst?

Natuurlijk experimenteren we graag met nieuwe, duurzame materialen. We hebben ooit eens gewerkt met beton dat gedeeltelijk bestond uit gerecupereerde verbrijzelde bakstenen. Een manier van werken die we samen met ontwikkelaars stimuleren voor al onze projecten, niet alleen voor grote aandachtstrekkers. Materiaal is een wezenlijk onderdeel van het project, dat bijdraagt tot de identiteit, maar ook een belangrijk element van duurzaamheid. We zien veel te vaak zogenaamd duurzame gebouwen waarvan we weten dat de kwaliteit van de materialen die gebruikt zijn, onvoldoende is en snel afbrokkelt. Voor gebouwen die 200 jaar geleden neergezet werden, zijn vaak materialen van superieure kwaliteit gebruikt. Onze aandacht gaat naar details, het optimaliseren van het gebruik van materialen in functie van het beschikbare budget.

Overweegt u projecten rond nieuwe bestemmingen en renovatie?

Een gebouw moet zijn leven kunnen leiden. Veranderlijkheid moet daarbij in rekening genomen worden. Een architect creëert een 'fenomeen' op een specifieke plaats en met een band met de gebruikers. Als dat 'fenomeen' geschikt is voor en aangepast aan de behoeften van de plaats waar het staat, dan

Ostrava Tower

zullen de gebruikers het onderhouden. Dat is de enige garantie om een gebouw te behouden. Neem nu ons project voor de wijnkelder van Lahofer in Moravië, daar horen ook een cultureel centrum en een amfitheater bij, die uitgegroeid zijn tot een ontmoetingsplek in de regio. Elke zomeravond is het er full house. Deze sociale meerwaarde is een inte-

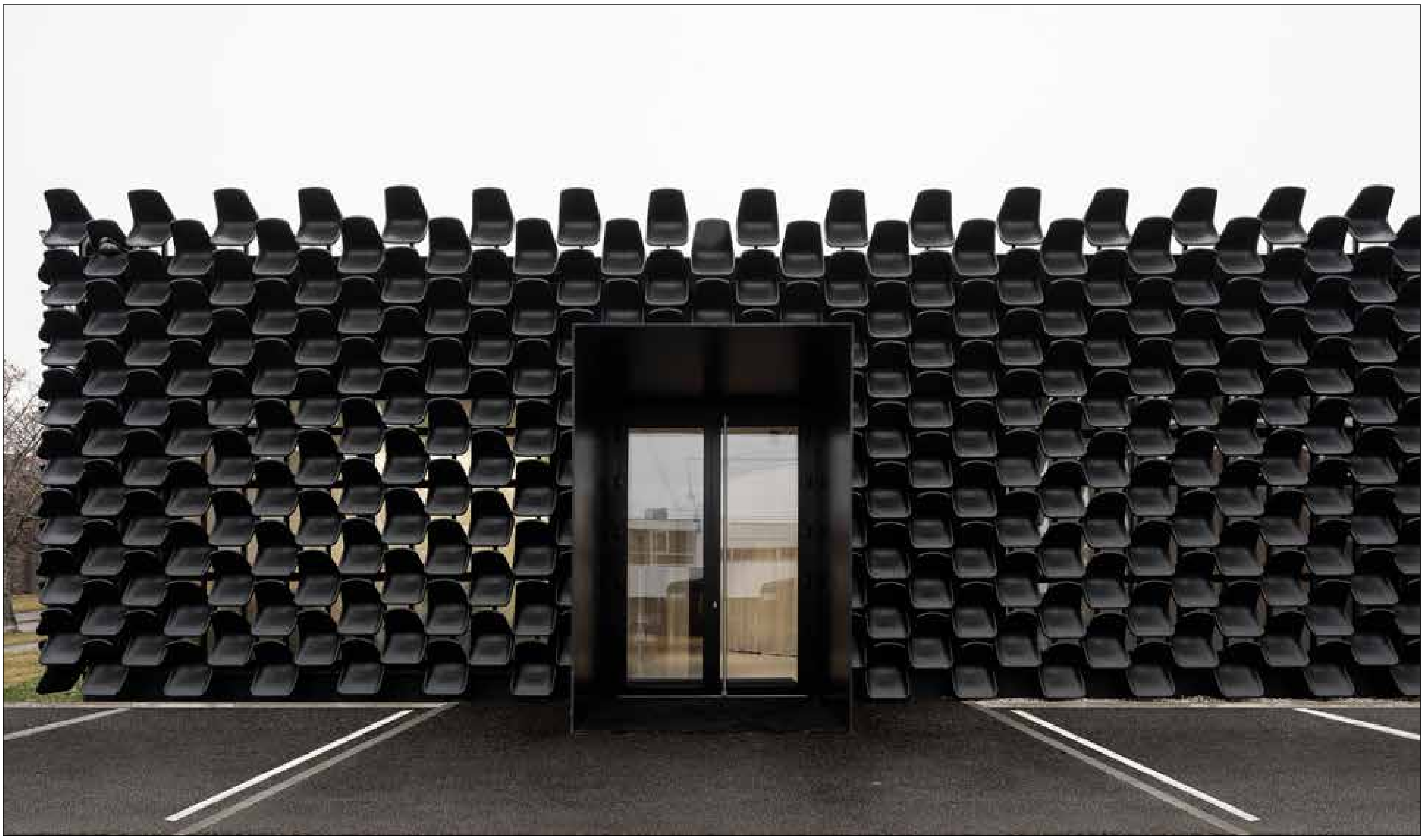

Gallery of Furniture- credits Lukas Pelech

Lahofer winery - credits Chybik+Kristof

graal onderdeel van het werk van een architect en hangt af van de context. Een identiek gebouw zou in China nooit uitgewerkt kunnen worden, want de context is er compleet anders. Moravië heeft al eeuwen een wijncultuur, de mensen hier zijn ervan doordrongen, er worden soms zelfs huwelijken gevierd in wijnkelders.

Zeggen Metaverse en architectuur in de virtuele wereld u iets?

Wij gaan er toch maar van uit dat architectuur in de reële wereld staat. Bouwen blijft een fysieke bezigheid. De toekomst zou toch vooral de kaart moeten blijven trekken van menselijke contacten en reële uitwisselingen. Een wandeling doe je lopend. In onze Europese cultuur. Het stadsleven moet bewaard blijven, dat heeft de covidcrisis ons duidelijk gemaakt. De digitale wereld is interessant voor het uitdenken van ideeen of het onderhouden van een gebouw. Met de BIM kunnen de behoeften perfect in kaart gebracht worden en details bekeken worden voor complexe gebouwen, waar dat anders moeilijk realiseerbaar zou zijn. Maar het blijft een tool, geen doel op zich.

Welke plannen heeft u voor de toekomst?

We hebben zonet de grootste wedstrijd uit de geschiedenis van het kantoor afgerond, samen met Mecanoo. Het project ligt in Praag en gaat over de toekomstige filharmonische zaal van Vltava. We hebben er bijna vier maanden in gestoken. We haalden de preselectie, maar wachten nog op het eindresultaat. Ook als we niet gekozen worden, was dit een verrijking. En we zijn benieuwd naar de andere voorstellen, met name van MVRDV, OFFICE KGDVS + Christ & Gantenbein, Barozzi Veiga + Atelier M1, Sou Fujimoto Architects, Cobe + Lundgaard & Tranberg Architects, Bjarke Ingels Group en Henning Larsen Architects.

We hopen ook dat we projecten zullen kunnen doen buiten onze landsgrenzen en dat we de Tsjechische en Slowaakse architectuur onder de aandacht kunnen brengen. Er zijn veel getalenteerde architecten die niet internationaal bekend raken. We hebben contact met tal van potentiële klanten in Europa en hopen dat de projecten binnenkort opgestart worden. Een van de kenmerken van ons beroep is traagheid. Alles vraagt enorm veel tijd: voor een grootschalig project moet je minstens 5 jaar rekenen.

Staat u helemaal achter het idee van wedstrijden en de energie die dat een agentschap kost?

Vergelijk het met democratie, het is een slecht systeem, maar het minst slechte van alle systemen. De architect moet door elkaar geschud worden door een wedstrijd. Zo haalt hij het beste uit zichzelf, wat goed is voor het eindresultaat. Maar soms is het project dat gekozen wordt, niet het beste, daarom speelt de jury een cruciale rol. Een matige jury zal met een matig project komen. We letten er allemaal heel goed op hoe de jury is samengesteld.

Interview opgetekend door Nicolas Houyoux

Lahofer winery - credits Laurian Ghinitoiu

Lahofer winery - credits Laurian Ghinitoiu

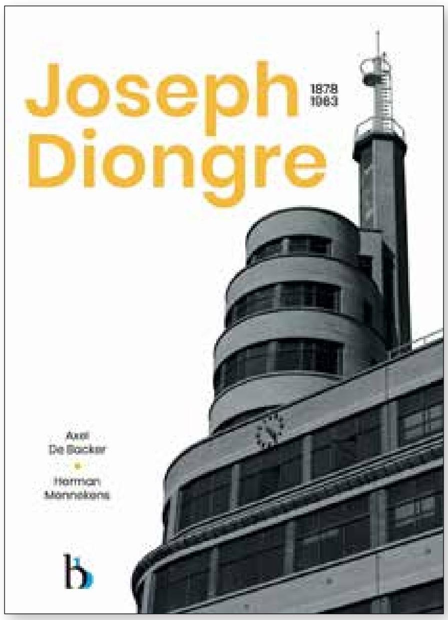

Werk van architect Flageygebouw verzameld in overzichtsboek

Voor het eerst verschijnt er een boek dat een overzicht biedt van al het werk van Joseph Diongre, de architect van het iconische Flageygebouw in Elsene. Al toont de tweetalige publicatie, getiteld Over schone kunsten en modernisme, dat Diongre op veel meer bouwwerken in het Brussels Gewest zijn stempel heeft gedrukt.

Het meest gekende werk van architect Joseph Diongre is ongetwijfeld het Flageygebouw, maar hij was ook het brein achter tientallen andere Brusselse bouwwerken uit de eerste helft van de twintigste eeuw, zoals de betonnen kerk van Sint-Jans-Molenbeek en het gemeentehuis van Sint-Lambrechts-Woluwe.

Diongre was geen Horta die zich toelegde op één bouwstijl, maar een vakman die meester was van heel diverse stijlen. Hij ontwierp ook burgerwoningen, sociale woningen, scholen en een tuinwijk. Het architectuurboek brengt daarom het omvangrijke oeuvre van Diongre in beeld, maar het focust ook op zijn privéleven en zijn invloeden. Zijn dochter huwt met architect Maurice Houyoux, met wie hij aan verschillende projecten heeft samengewerkt.

Het overzichtswerk is van de hand van Axel De Backer en Herman Mennekens. Het was De Backer die een licentiaatsthesis schreef over het onderwerp en onder impuls van Herman Mennekens is daaruit nu een tweetalig boek tot stand gekomen, in samenwerking met Bitbook en het Willemsfonds.

Tijdens de art-deco- en modernistische periode werden verschillende publieke gebouwen en kerken opgericht. Heel wat architecten namen deel aan deze stroming, waaronder Joseph Diongre.

Afkomstig uit Ukkel, studeerde Joseph Diongre aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Brussel. Hij voltooide zijn stage in Parijs bij de architect Emile Duray. Eerst werd hij hoofdredacteur van het architectuurtijdschrift ‘L’Emulation’, reisde vervolgens heel Nederland door om tenslotte aangesteld te worden als architect van de gemeente Molenbeek. In de tuinwijk ‘Diongre’ in Molenbeek werd een straat naar hem genoemd (de Joseph Diongrestraat).

Met een stijl tussen het modernisme en de art-deco in, was Joseph Diongre een specialist in het ontwerpen van openbare gebouwen. Hij bleef op deze eclectische manier werken tot aan de Eerste Wereldoorlog, waarna hij zich toespitste op de sociale woningbouw.

Stukje bij beetje verrezen er zowat overal appartementsblokken om te voldoen aan de behoefte aan populaire en goedkope woningen. In 1925 begon Joseph Diongre met het ontwerp van een reeks sociale woonblokken in Brussel. Denk bijvoorbeeld aan de Sint-Gillis Haard in Sint-Gillis en het Sint-Lazarushof in Molenbeek, die samen 180 sociale woningen tellen.

Zijn belangrijkste en recentste realisatie was het hoofdgebouw van het voormalige NIR (Nationaal Instituut voor de Radio-omroep) aan het Flageyplein in Elsene (Brussel). Hij was ook de architect van het gemeentehuis van Sint-Lambrechts-Woluwe en van de Sint-Jan-de-Doperkerk in Molenbeek. Deze laatste kerk is een geklasseerd historisch monument sinds 1984. Joseph Diongre was ongetwijfeld een groot architect die een onuitwisbare stempel heeft gedrukt op Brussel en omgeving. ■

De Audi A8 TFSI e
Een doordacht ontwerp.
Zowel op het vlak van luxe als van fiscale voordelen overtreft de Audi A8 TFSI e de verwachtingen van de meest veeleisende bestuurders en passagiers. Alles aan deze berline is erop gericht om u te laten genieten van extra gemoedsrust tijdens het rijden. Rijcomfort van een ongezien niveau, een loungegevoel in het ruime exclusieve interieur, de meest vooruitstrevende rijassistentiesystemen. Zo wordt elke rit een moment voor uzelf. En met een CO_2-uitstoot minder dan 50 g/km garandeert de Audi A8 TFSI e u ook een uitstekende fiscale aftrekbaarheid.
Ontdek hem nu.
1,7 - 2,1 L/100 KM • 21,9 - 23,7 kWh/100 KM • 39 - 49 G CO_2/KM (WLTP)
Contacteer uw Audi verdeler voor alle informatie over de fiscaliteit van uw voertuig.
D'Ieteren GEEF VOORRANG AAN VEILIGHEID. Milieu-informatie (KB 19/03/2004): www.audi.be
V.U./Adverteerder: D'Ieteren Automotive s.a./n.v., Audi Import België, Maliestraat 50, 1050 Elsene - KBO 0466 909 993, IBAN BE42 3100 1572 0554.

Kunstberg wordt Brussels erfgoed

Op initiatief van de staatssecretaris voor Erfgoed Pascal Smet heeft de Brusselse regering besloten om de Kunstberg te beschermen als Brussels erfgoed.

"De Kunstberg, de esplanade met de tuin van Pechère, het standbeeld van Koning Albert I en ook de interieurs en het meubilair van de Koninklijke Bibliotheek maken deel uit van ons Brusselse erfgoed. Deze prachtlocatie geeft Brussel vorm en bepaalt mee de identiteit van onze stad. De bescherming verzekert de toekomst van de Kunstberg zonder eventuele aanpassingen onmogelijk te maken. Dit is een architecturaal belangrijke plek in onze stad. We moeten er dan ook voor zorgen dat deze plek respectvol behandeld en goed onderhouden wordt. Het Gewest beschermt haar erfgoed. De federale overheid staat in voor het onderhoud ervan," zegt Pascal Smet.

Historiek

Architecten Maurice Houyoux en Jules Ghobert ontwierpen de Kunstberg, een monumentale plek tussen het Koningsplein en het Albertinaplein die tussen 1954 en 1969 werd gebouwd. Landschapsarchitect René Pechère verzorgde de aanleg van de tuinen.

Iedereen kent het resultaat of heeft herinneringen aan deze plek. Imposante trappen leiden naar de uitgestrekte esplanade in de vorm van een terrastuin. Aan weerszijden maken classicistische gebouwen het plaatje compleet. Hogerop kan je de kerk van Sint-Jacob-op-Koudenberg (Koningsplein) zien, terwijl je naar de andere kant het panorama met de toren van het stadhuis op de Grote Markt kunt bewonderen.

Hoewel de statige gebouwen zich sterk van elkaar onderscheiden, zijn ze verbonden door een strakke symmetrie. In het noorden staat het Paleis van de Dynastie en het voormalige Congrespaleis (1958), een kantorencomplex met winkelgalerij en in het zuiden de Koninklijke Bibliotheek Royal Albert I of KBR (1969).

De architecten zijn erin geslaagd om het Koningsplein en de Grote Markt, die toen al trekpleister waren en de Koninklijke Bibliotheek en het ruiterstandbeeld van Koning Albert l, toen nog nieuwe monumenten in de verf te zetten. Via het reliëf van de Kunstberg konden ze het stadslandschap in scène zetten en de monumentale gebouwen errond benadrukken.

Landschapsarchitect René Péchère speelde een sleutelrol in hoe de Kunstberg er vandaag uitziet. Van zijn klassiek eigentijds ontwerp in verschillende compartimenten bestaat vandaag nog steeds het centrale deel. Hij was de eerste in Europa die op zo'n grote oppervlakte hangende tuinen ontwierp. Ze zijn dan ook internationaal bekend. Samen met de beschermde tuinen van de Villa van Buren (Ukkel) is deze tuin een van zijn meest belangrijkste verwezenlijkingen.

De hoogteverschillen, beeldhouwwerken en fonteinen van verschillende kunstenaars zijn vandaag getuige van de Belgische beeldhouwkunst in het midden van de 20ste eeuw (Oscar Declerck, Oscar Jespers, Gustave Jacobs, Dolf Ledel, Charles Leplae, Marcel Rau, enz.). Dit alles sterk beïnvloed door de art-decostijl. Van deze werken is het ruiterstandbeeld van Koning Albert I van Alfred Courtens ongetwijfeld het meest symbolische. Courtens staat vooral bekend om zijn monumentale klassieke werken, zijn portretten van de Belgische dynastie en zijn borstbeelden van ambtenaren, vol kracht en grootsheid.

Ook in het interieur komt deze functionele en statige architectuur tot uiting. Dat zie je vooral aan het overvloedig gebruik van marmer en modernistisch meubilair in de inkomhallen en trappenhuizen, bijvoorbeeld de koninklijke loge en de vergaderzaal The Arc. De inrichting werd zeer waarschijnlijk toevertrouwd aan de firma Kortrijkse Kunstwerkstede Gebroeders De Coene, die eind jaren vijftig de inrichting van de hele Koninklijke Bibliotheek verzorgde. Zij verwierven tijdens het interbellum internationale faam met de productie van gelamineerde houten meubilair. ■

De vele gezichten van wederopbouw

Marioepol, Charkov en Borodjanka. Het zijn slechts enkele van de vele Oekraïense steden waar grootschalige verwoesting is aangericht, variërend van bombardementen op woningen, kantoorpanden en overheidsgebouwen tot overhoopgeschoten scholen en ziekenhuizen.

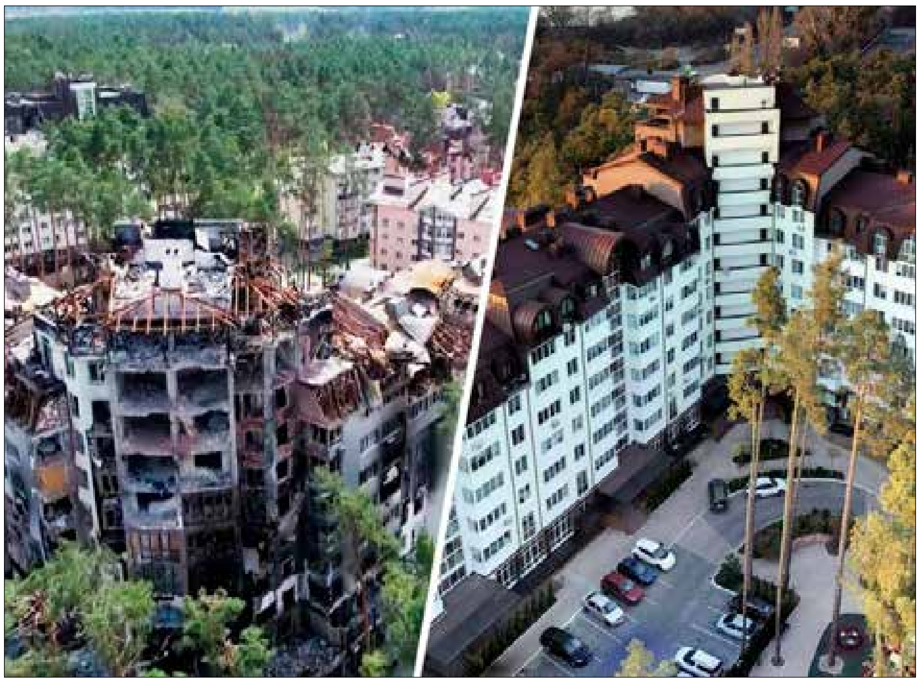

Poetins oorlog in Oekraïne lijkt nog lang niet voorbij, maar toch wordt er al nagedacht over de wederopbouw van het land. “Er moet zo veel herbouwd worden”, zei Ursula von der Leyen in het Europees Parlement. In Marioepol zou volgens burgemeester Boychenko 90 procent van de gebouwen beschadigd zijn - ongeveer de helft daarvan onherstelbaar.

Charkov

Von der Leyen benadrukte de noodzaak van een “ambitieus herstelpakket” dat Oekraïne in de toekomst aantrekkelijk moet maken voor buitenlandse investeringen. Een grote groep architecten en stedenbouwkundigen (die zich Ro3kvit noemt) kondigde op zijn beurt aan te gaan helpen bij de wederopbouw. Morgen spreekt de Tweede Kamercommissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de wederopbouw van Oekraïne.“

Dat lijkt vroeg, nadenken over wederopbouw als er nog dagelijks gevechten en bombardementen plaatsvinden. Toch is het belangrijk nu al naar de volgende stap te kijken, zegt de Nederlandse architect Fulco Treffers. “Je moet juist vroeg beginnen met plannen, zodat de wederopbouw snel maar zorgvuldig kan starten zodra dat kan.”

“En neem Pristina in Kosovo”, vult historicus Lilet Breddels aan, verwijzend naar de burgeroorlog eind jaren negentig. “Daarna begon men snel te herbouwen, zonder enige regelgeving. Dat is logisch, maar leidt ook tot problemen”, zegt Breddels, die onderzoek doet naar wederopbouw in conflictgebieden. “Door te dichte bebouwing kon je soms door het raam de badkamer van de buren zien.”

‘Oud’ of nieuw?

Naast dat het zorgvuldig moet gebeuren, is het volgens Treffers en Breddels ook belangrijk om te kijken naar de geschiedenis van een stad. “Waar je aan refereert bij het ontwerpen van nieuwe gebouwen, kan heel gevoelig liggen”, zegt Treffers. “Bouw je exact terug wat er stond, zoals dat in Warschau is gedaan? Of kies je bijvoorbeeld net als Rotterdam voor een totaal nieuw straatbeeld?”

“Je kunt ervan uitgaan dat de meeste stedenbouwers geen ervaring hebben met wederopbouw”, stelt Breddels. “Dus je wilt eigenlijk leren van steden waar ze al door de proces zijn gegaan.” Daarom kijkt bouwerscoalitie Ro3kvit naar voorbeelden uit het verleden. “Zoals Rotterdam, maar bijvoorbeeld ook steden in voormalig Joegoslavië, Israël en Libanon.”

Volgens Treffers moet er genoeg tijd en ruimte zijn om debatten te voeren over die manier van wederopbouw. “Twee derde van de mensen die nu in Oekraïne wonen, is niet in de Sovjet-Unie geboren. Die mensen moet je dus ook betrekken bij de wederopbouw.”

“Na eerdere conflicten zagen we dat burgemeesters en gemeenteraden veel vraagstukken op zich af kregen waar ze niet op voorbereid waren, en waar ze dus ook niet direct een antwoord op hadden”, zegt Treffers. “Over huisvesting van terugkerende bewoners, maar ook rond de besteding van internationaal geld.” Vaak komen er voor zulke wederopbouw grote financiële hulppakketten beschikbaar, die lang niet altijd goed terechtkomen.

“Het gaat niet alleen om stedenbouwkunde en architectuur, maar het is ook een politiek en sociaal vraagstuk waar antwoorden op gevonden moeten worden”, concludeert Breddels. ■

KLIK HIER VOOR MEER INFO

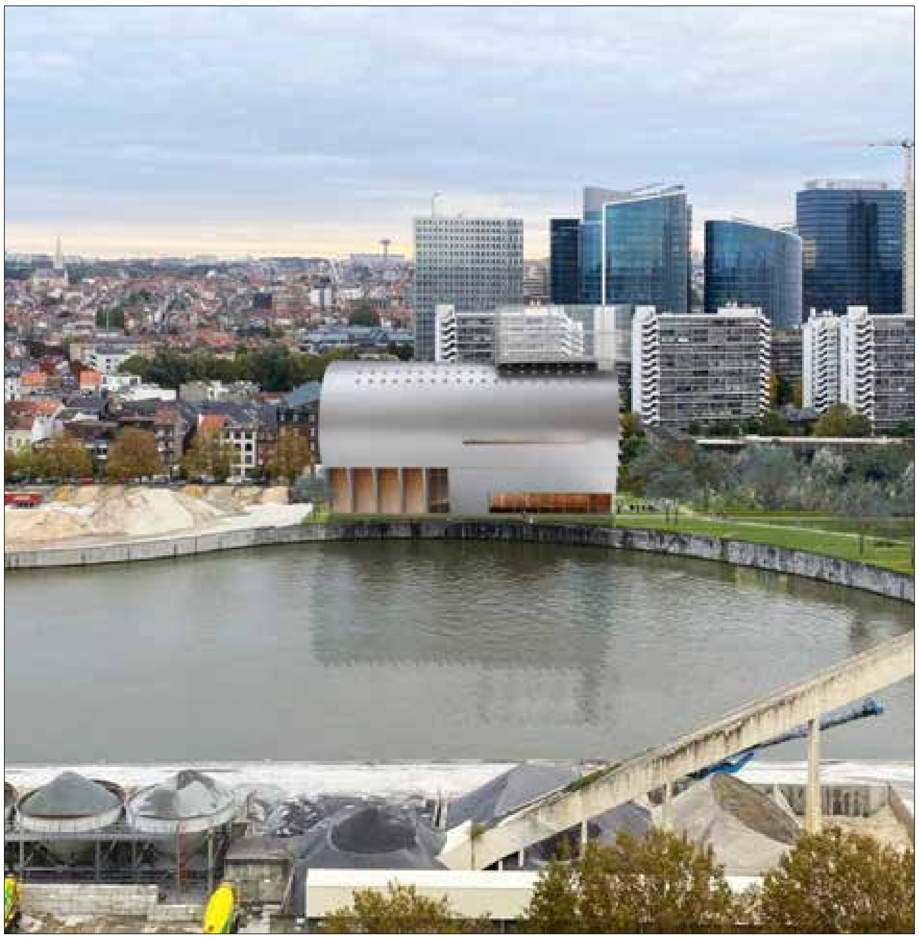

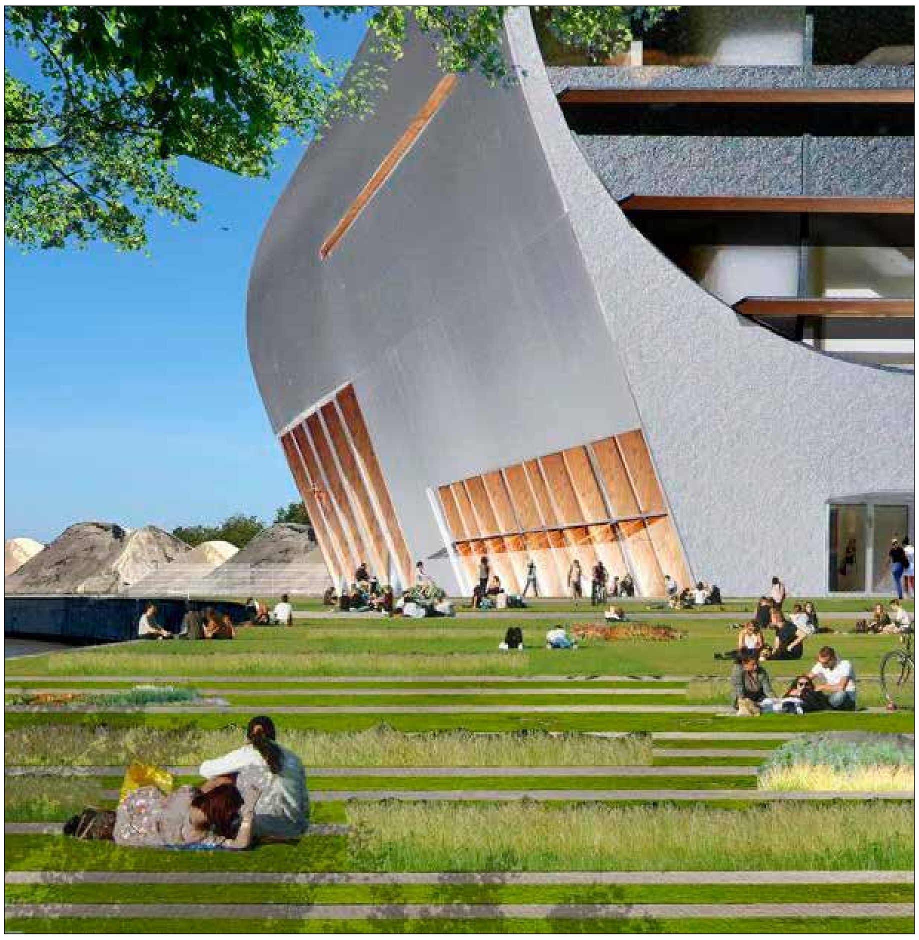

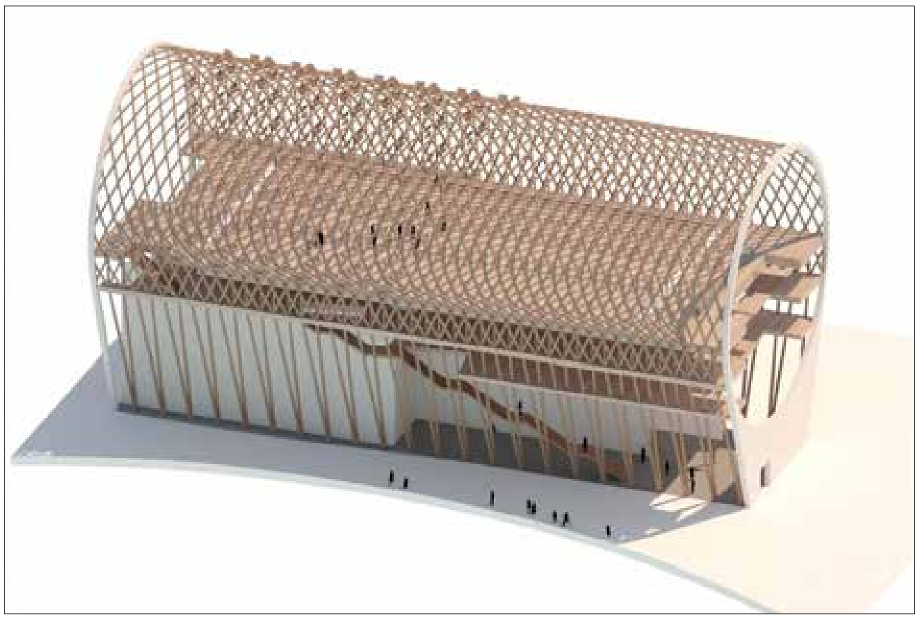

Dynamische circulatie

Brussel presenteert ontwerp van de 'sporttoren', een toekomstige sportvoorziening.

De bouw van dit sportcomplex, van de architectengroep BEL architecten – CRIT. architecten – Studiebureau Weinand, met een oppervlakte van ongeveer 5.400 m² bruto op een terrein van zo'n 2.600 m² past binnen het stadsvernieuwingscontract 1 Citroën-Vergote (SVC 1). Het zal bestaan uit een omnisportzaal, een turnzaal, een klimzaal, padelterreinen en een cafetaria.

De architectengroep BEL architecten – CRIT. architecten – Studiebureau Weinand werd gekozen uit de 58 inzendingen die binnenkwamen op de Europese overheidsopdracht die de MSI in januari 2021 uitschreef voor de selectie van het multidisciplinaire team, dat de opdracht krijgt om deze sportvoorziening te ontwerpen en de bouw ervan te begeleiden.

Volgens de architecten "wil deze publieke architectuur een ideaal sportcentrum voorstaan. Het is consequent geconcipieerd vanuit een precieze en rationele maatvoering, een houten armatuur en een logische koppeling van sportfuncties. De sporttoren biedt een genereuze daglichttoetreding, is compact, herkenbaar en uitermate publieksgericht. Een inclusieve katalysator voor de regio, de kanaalzone en de omgevende stadswijken.

Door een efficiënte schakeling van het gevraagde programma van eisen en het bewust innemen van een kleine footprint ontstaat er een compact gebogen volume van 37 meter hoogte en een minimale gevelontwikkeling. Richting stadscentrum en het toekomstige Redersplein presenteert het sportcomplex zich via zijn herkenbare kopgevel, die tevens de hoofdingang is. De grote oculus boven de entree toont duidelijk de structuur en dynamische circulatie van het complex. Binnenin verbindt een ruime houten publiekstrap de inkomhal met het publiekscafé, de klimzaal, de turnzaal en de panoramische omnisportzaal. De omnisportzaal vormt een unieke stedelijke ruimte met ruim daglicht, waardoor het gebruik van energetisch duur kunstlicht maximaal vermeden kan worden.

Voor de houten draagstructuur zullen volwaardige boomstammen worden gebruikt, zonder materiaalverlies. Zo zal de omnisportzaal voor 650 zitplaatsen een volledig houten dakgebinte krijgen, een unieke sportruimte in en voor Brussel.

De sporttoren is een kernachtig stadsproject. Het gebouw wil een gezond weerbarstig stadsmoment zijn, dat een sterke architectuur koppelt aan maatschappelijke, technische en ecologische excellentie. Een architectuur die zowel van dichtbij als veraf verrast. Een herkenbare en emblematische architectuur binnen een uitdagend Brussels panorama." ■

> "Een inclusieve katalysator voor de regio, de kanaalzone en de omgevende stadswijken"

Blik op de toekomst

Eind februari opende het 'Museum of the Future' haar deuren. Het gebouw valt zelfs in Dubai op door de organische vormen die ontworpen zijn door Killa Design architects in samenwerking met Happold engineering consultancy. Dubai betoont eer aan de Arabische wetenschappers uit het verleden maar ook aan de jonge mensen in de Verenigde Arabische Emiraten die de techniek en wetenschap van de toekomst zullen bepalen.

Het 77 m hoge gebouw is door de architect vormgegeven als een oog. Als symbool voor het zien van onze huidige kennis maar tevens zijn blik op de toekomst richt. Het deel dat niet bebouwd is staat voor alles wat we in de toekomst nog zullen ontdekken. Verder staat het vol met Arabische teksten die worden aangelicht door een veertien kilometer aan programmeerbare ledverlichting. Eén daarvan luidt: 'De toekomst behoort toe aan hen die haar zich kunnen inbeelden, kunnen ontwerpen en kunnen uitvoeren. De toekomst is niet iets waar je op wacht, maar wat je creëert'.

Vaste collectie

Het belangrijkste deel van de vaste collectie van het museum is toekomst gericht. De focus ligt op de tijd die vijftig jaar voor ons ligt en kijkt hierbij naar ruimtereizen, klimaatverandering, spiritualiteit, welzijn en gezondheid. Daarbij komen technieken aan bod als Virtual Reality, Kunstmatige intelligentie en mens-machine-interactie.

Aan de buitenkant kenmerkt het gebouw zich door 1024 roestvaststalen panelen. Een willekeurig aantal? Zeker niet. 1024 is namelijk precies het aantal bits dat in een kilobyte zit; een eenheid van computergeheugen. Daarbij zijn de panelen door robots op maat gemaakt.

De omgeving van het markante gebouw bestaat uit een groene heuvel, waarop meer dan honderd soorten bomen en planten groeien die water krijgen via een vernuftig irrigatiesysteem. ■

KLIK HIER VOOR MEER INFO

Het Brussels Justitiepaleis geeft zijn geheimen prijs

Het Brussels Justitiepaleis geeft zijn geheimen prijs. Het Brussels Justitiepaleis opent de deuren voor het grote publiek. Vanaf april 2022 kan iedereen opnieuw de geschiedenis en uitzonderlijke architectuur ontdekken van dit mythisch gebouw. De federale overheid, de Brussels overheid en het Hof van Cassatie slaan hiervoor de handen in elkaar.

Voor veel Belgen en Brusselaars hangt er iets mysterieus over het Justitiepaleis en buitenlandse bezoekers trekken enorme ogen wanneer ze de omvang, de architectuur en de ligging van dit majestueuze gebouw ontdekken. Het is dan ook samen met het aangrenzende Poelaertplein, van waar je een prachtig zicht over de stad hebt, één van de meest gefotografeerde plaatsen van onze hoofdstad.

De vraag om het Justitiepaleis toegankelijker te maken voor bezoekers was niet nieuw. In de loop van vorig jaar nam Brussels Staatssecretaris voor Stedenbouw en Erfgoed Pascal Smet samen met het Hof van Cassatie het initiatief om iedereen rond de tafel te brengen. De Staatssecretaris belast met de Regie der Gebouwen en de Regie gingen onmiddellijk mee in dit verhaal. De Regie der Gebouwen stelde de conventie op met de praktische afspraken. Dit resulteert vandaag in een mooie samenwerking waarbij de Regie der Gebouwen, de FOD Justitie, het Hof van Cassatie en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (via urban.brussels en visit.brussels) de handen in elkaar slaan.

Dankzij de samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus kunnen ook individuele bezoekers voortaan elke woensdag en zaterdag deelnemen aan een rondleiding onder begeleiding van de gidsenverenigingen Korei Guided Tours en Arkadia.

Een indrukwekkend gebouw

Met een totale netto-oppervlakte van zo'n 80.000 m² is het Justitiepaleis in Brussel één van de grootste gerechtsgebouwen ter wereld en bepaalt het de skyline van onze hoofdstad. Het imposante gebouw maakt deel uit van ons erfgoed en slaat de voorbijganger nog altijd met verbazing. De massieve koepel van 24.000 ton en 142 hoog is én blijft een eyecatcher. De indrukwekkende ontvangstruimte, de Salle des Pas Perdus is zo'n 3.600 m² groot en bevat in het midden een windroos met zestien stralen.

Rondleidingen

Veel mensen uit binnen- en buitenland willen maar al te graag kennismaken met de intrigerende geschiedenis en uitzonderlijke architectuur van het Justitiepaleis. Sinds de uitbraak van de pandemie was dit niet meer mogelijk. Maar daar komt nu verandering in. Vanaf zaterdag 9 april 2022 zijn er opnieuw rondleidingen in het gebouw. Het is nu zelfs mogelijk om je individueel in te schrijven voor een bezoek onder begeleiding van een deskundige gids. Een initiatief dat ongetwijfeld een ruim publiek zal aanspreken.

Het Brussels Gewest maakt via Urban een bedrag van 30.000 euro vrij om de rondleidingen in goede banen te leiden. ■

Holocaustmonument en basisschool winnen Amsterdamse Architectuurprijs

Het Holocaust Namenmonument van architect Daniel Libeskind en basisschool De Wereldburger zijn de grote winaars van de Amsterdamse Architectuurprijs 2022. Het Namenmonument is onderscheiden met de vakjuryprijs. Daarmee is het voor het eerst dat de 'Gouden AAP' naar een monument gaat. De Wereldburger wint de publieksprijs.

Het Namenmonument bestaat uit bakstenen die allemaal een naam van een holocaustslachtoffer dragen. Het gedenkteken raakte veel nabestaanden die bij de onthulling aanwezig waren. "Als je thuis in je luie stoel aan het verleden denkt, aan je moeder, dan kun je dat met droge ogen doen", vertelde een nabestaande destijds aan AT5. Hier heb ik gigantisch staan huilen, want ik kan haar hier aanraken. Dat is zo'n groot verschil." Een dag later werd het moment ook voor het publiek toegankelijk. Bij de opening waren meer dan 100 mensen aanwezig.

Het is voor het eerst dat de prijs naar een monument gaat. In het vakjuryrapport wordt het Namenmonument omschreven als 'Architectuur met een grote 'A'.' "Ondanks de fysiek bescheiden omvang reikt de impact van dit project tot ver buiten de stadsgrenzen", valt er te lezen "Dit project is er niet alleen voor Amsterdam en Amsterdammers, maar biedt het ruimte voor ontmoeting, bezinning en educatie."

Niet alleen de 'architectonische zeggingskracht' is voor de jury een reden om voor het monument te gaan. Het heeft ook te maken met "de stedenbouwkundige inpassing, waardoor een verwaarloosde locatie is veranderd in een plek van grote waarde."

Omgevormde basisschool

Ook Basisschool de Wereldburger van Moke Architecten en Landlab valt dus in de prijzen. De school, die er met de publieksprijs vandoor ging kreeg vorig jaar een compleet nieuw gebouw in Osdorp. De vakjury noemt De Wereldburger een 'sociaal hart' in Osdorp, dat veel impact kan hebben op de omgeving.

"De architect en opdrachtgever hebben binnen een beperkt budget een gedateerde gesloten school omgetoverd tot een uitnodigende, duurzame en ruime basisschool", aldus de jury. "Er is fantastisch werk verricht om het betonnen skelet van de oude school om te toveren naar een warm en stoer schoolgebouw."

De Amsterdamse Architectuurprijs bestaat sinds 2008. Het wordt jaarlijks uitgereikt door Arcam, een coördinatiecentrum voor architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur in Amsterdam. Bij de winnaars horen onder meer de architecten van de vier torens in Osdorp (2010), Het Noorderparkbad (2016) De IJhal en de Noord/Zuidlijn (beide in 2019).

Naast het Namenmonument en de basisschool waren onder meer de drie woontorens van The Valley (Zuidas), de getransformeerde wijnsilo's van de Harbourclub (Cruquiuseiland) en de houten woontoren Stories (Buiksloterham) voor de prijs genomineerd. ■

VELUX®

TRANSFORMING
SPACES

VEREENVOUDIGD ONTWERP.
MEER DAGLICHT.
OPTIMALISATIE VAN DE RUIMTE.

Introductie van het nieuwe gamma VELUX 2in1 en 3in1 dakvensters, die een panoramisch uitzicht, meer daglicht en een mooi design bieden, dankzij hun extra slanke profielen en een groter beglazingsoppervlak. Zij zijn de ideale oplossing voor alle renovatie- en nieuwbouwprojecten.

Uitstekende transformaties door verdubbeling of verdrievoudiging van het natuurlijke licht in één eenvoudige installatie. Met deze grotere glasoppervlakken kan het toegenomen licht gelijkmatig verdeeld worden, zodat de binnenbekleding minder verblindt en het geheel aangenamer wordt.

Onze producten met meerdere vensters kleden woonruimtes elegant aan met hun eenvoudige design. Zelfs de kleinste ruimten kunnen worden verbeterd, aangezien deze oplossingen meer ruimte bieden dan meervoudige dakvensterinstallaties, waardoor u meer vrijheid hebt voor uw ontwerpen en meer tevredenheid bij uw klanten.

Scan de QR code om het gamma VELUX 2in1 en 3in1 dakvensters te ontdekken.

www.velux.be/nl-be/arch/ggls

Een duidelijk iconisch karakter

Ontwerpteam B-architecten, Bressers Erfgoed en Arcadis wint wedstrijd Stadskantoor Nieuwpoort

Het team B-architecten, Bressers Erfgoed en Arcadis is door de Stad Nieuwpoort aangesteld voor het ontwerp van een hedendaags stadskantoor en de restauratie van het stadhuis, de pastorie en de Stadshalle. Het ontwerp werd gekozen omwille van het coherente verhaal van de bestaande gebouwen, de schakelelementen en het nieuwe ensemble. “Het nieuwe administratieve gebouw heeft een duidelijk iconisch karakter en vormt daarmee zoals gevraagd een landmark. Zowel functioneel als volumetrisch vormt het concept een mooi passend geheel. Het ontwerp bevat de potentie om deel uit te maken van het toekomstig Nieuwpoorts collectief geheugen,” aldus de jury. Historische link met nieuw ontwerp Onze omgang met de historische site en de inplanting van het nieuwe stadskantoor bouwt verder op de stedenbouwkundige visies van architect Viérin, die na WOI werd aangesteld voor de heropbouw van de stad Nieuwpoort. Met de Stadshalle, het stadhuis en de pastorie creëerde hij een uniek stedenbouwkundig geheel waarvan de oorspronkelijke vormgeving en eenheid tot op vandaag bewaard zijn. “Het nieuwe stadskantoor van Nieuwpoort wordt een baken en zal het ensemble van de Onze-LieveVrouwekerk, de Stadshalle, het bestaande stadhuis en de pastorij vervolledigen geheel volgens de geest van het masterplan van Jozef Viérin uit het begin van de 20ste eeuw.” - Sven Grooten, medeoprichter en algemeen leider B-architecten

Icoon en schakel

Omwille van de hoge technische eisen en het gebruikscomfort worden de administratieve kantoren, de ontmoetingsruimte ‘Alma Plaza’, de tribune en de raadzaal ondergebracht in de nieuwbouw die we ‘het icoon’ noemen. Het noordelijke deel van het gebouw kijkt uit op de cluster van bestaande UNESCO Werelderfgoedgebouwen en krijgt op zijn beurt een iconische vormentaal die aansluit bij het puntige dak van de Stadshalle. Aan de zuidkant straalt het gebouw rust uit, wat dan weer aansluit bij het meer residentiële karakter van de buren. De constructie die zowel de Stadshalle als de pastorie en het icoon verbindt, noemen we ‘de schakel’. In tegenstelling tot het icoon is het hier niet de bedoeling om een statig volume te creëren. Het gebouw is licht en onopvallend en bekomt zijn vorm door een grote, cirkelvormige uitsnijding die de centrale, open tuin van het geheel vormt. Een tweede, kleinere cirkel wordt uitgesneden ter hoogte van de pastorie, zodat het karakter van het losstaande gebouw bewaard blijft.

Een duurzaam stadskantoor

Het nieuwe stadskantoor draagt volop bij aan een duurzame samenleving. Zo zijn de gebouwen klimaatadaptief en fossielvrij. Om in de nodige verwarming en (passief-) koeling te voorzien, maken we gebruik van geothermie (BEO-veld) en warmtepomptechnologie. Regenwater wordt gerecupereerd en maximaal hergebruikt, overtollig stormwater wordt maximaal opgevangen in de kloostertuin. Platte daken worden groendaken. Het openbaar domein rond het stadskantoor wordt maximaal vergroend. Dit zorgt voor een verhoogde biodiversiteit, verkoeling, schone lucht en een geluidsluwe omgeving in het centrum van Nieuwpoort. Ook de keuzes op vlak van materialen en bouwmethodiek bevestigen een doorgedreven circulaire aanpak met focus op maximaal hergebruik, waardebehoud (stadhuis, Stadshalle, pastorie) en verwijderbare afwerking. Zo gaan we bij de restauratie van zowel de buitenschil als het interieur uit van een zachte restauratieaanpak. Daarnaast doen we in de drie beschermde monumenten enkele weloverwogen ingrepen die hun duurzame bruikbaarheid en wisselwerking binnen het totaalontwerp garanderen, zoals voorzieningen op vlak van toegankelijkheid, interne circulatie en energetische maatregelen.

De nieuwbouw krijgt een demontabel staalskelet en de materiaalkeuze ervan wordt onderbouwd op vlak van LCA (Life Cycle Analysis). Ook een gezond en comfortabel binnenklimaat is essentieel voor de werknemers. De gebouwen worden hiertoe voorzien van een performante mechanische ventilatie met warmterecuperatie, doorgedreven isolatie en verhoogde luchtdichtheid. Binnenafwerkingsmaterialen selecteren we op hun toxiciteit, het gebruik van lijmen en afdichtingsmaterialen is minimaal. ■

High-tech brug gebouwd met vlas

Een oud materiaal wordt herontdekt: vlas is al duizenden jaren onder ons in de vorm van kleding, zakken of robuuste scheepstouwen. Nu beleven deze plantenvezels een renaissance en kunnen ze het bouwmateriaal van de toekomst worden. In combinatie met een speciale biohars kan er een licht en zeer stabiel materiaal van worden gemaakt met eigenschappen die vergelijkbaar zijn met die van aluminium of licht staal. Het EU-project "Smart Circular Bridge" laat zien wat er nu al mogelijk is met dit innovatieve nieuwe materiaal: drie bruggen zullen worden gemaakt met dit biocomposiet. De eerste is inmiddels gebouwd, en er zullen er nog twee volgen.

In tijden van klimaatverandering en toenemende schaarste in grondstoffen bieden biocomposieten een grote kans voor de bouwsector met zijn enorme CO_2-voetafdruk en groot verbruik van fossiele hulpbronnen. Zij bieden een groot potentieel voor een 'Biobased' circulaire economie, in aanmerking genomen dat vlas, in vergelijking met bijvoorbeeld hout, een snelgroeiende plant is. Interdisciplinaire teams stimuleren ontwikkeling

De eerste "Smart Circular Bridge" met een overspanning van 15 meter is nu gerealiseerd door een internationaal consortium van 15 partners onder leiding van de Technische Universiteit Eindhoven. Het projectteam bestaat uit vijf universiteiten, zeven innovatieve bedrijven en drie gemeenten. De eerste brug wordt nu op 22 april geopend op de Floriade, de internationale tuinbouwtentoonstelling in Almere. In 2022 en 2023 zullen nog twee "Smart Circular bridges" voor voetgangers en fietsers worden gerealiseerd de volgende in Ulm, Duitsland en vervolgens in Bergen op Zoom. Met deze intensieve samenwerking tussen wetenschap, industrie en lokale overheden wordt een veelheid aan innovaties gelanceerd. Naast de 100% natuurlijke vlasvezels, zal ook de hars zoveel mogelijk van niet-fossiele bronnen afkomstig zijn. Het aandeel van de biohars bedraagt 2 momenteel nog 25% voor de eerste brug, maar deze zal oplopen tot 60% of meer voor de volgende bruggen. Dit wordt bereikt door gebruik te maken van afvalproducten van de biodieselproductie en gerecycleerde PETflessen. Versneld materiaalonderzoek met AI Omdat biocomposieten grote mogelijkheden bieden, wordt er voortdurend onderzoek naar het materiaal gedaan. De bruggen worden systematisch in real time gemonitord.

> "Het is belangrijk dat de gebruiks-/ levensduur cyclus van het materiaal zo lang mogelijk duurt"

Bijna 100 sensoren in de brug leveren gegevens over het gedrag van het materiaal bij dagelijks gebruik. Hoe gedraagt de constructie zich als er 200 mensen tegelijk overheen lopen? Wat gebeurt er in de verschillende seizoenen, bij storm, hagel en sneeuw? Hoe verloopt het verouderingsproces van het materiaal in detail? Het brug management systeem, met optische glasvezelsensoren in de brug verschaft informatie over materiaalrekken en spanningen. Versnellingssensoren detecteren zelfs de fijnste trillingen, veroorzaakt door gebruike of bijvoorbeeld wind. De evaluatie wordt uitgevoerd met behulp van kunstmatige intelligentie (AI) om zo patronen in het materiaalgedrag te herkennen. De gegevens kunnen ook door publiek worden bekeken op een dashboard op een openbare website (dashboard.smartcircularbridge.eu).

Tegelijkertijd kunnen ingenieurs met deze gegevens hun berekenings- en materiaalmodellen verfijnen. Op basis hiervan zullen zij de materiaal- en ontwerpmodellen verder ontwikkelen voor de volgende bruggen en mogelijk vele andere toepassingen. Momenteel doen teams al onderzoek naar kolommen en gevelelementen in biocomposiet materiaal. Ook rotorbladen van windturbines zijn denkbaar.

Vandaag ontwerpen voor het einde van het leven Met de circulaire economie in het achterhoofd onderzoekt het project welke opties er zijn voor het bouwmateriaal nadat de bruggen over vele decennia het einde van hun levensduur hebben bereikt. Op dit moment worden er drie mogelijkheden verder onderzocht: mechanische, chemische en zelfs biologische recycling met schimmels en/of bacteriën. Het is belangrijk dat de gebruiks-/ levensduur cyclus van het materiaal zo lang mogelijk duurt. Om dit te bereiken moet vanaf het begin van projecten rekening worden gehouden met de mogelijkheden aan het einde van de levenscyclus. Het EU-project "Smart Circular Bridge" laat veel meer zien dan bruggenbouw. Het is een levendig voorbeeld van hoe innovaties voor klimaatbescherming en circulaire economie met succes van de grond kunnen komen door hier ook stakeholders bij te betrekken. Alleen al voor bruggen is het de moeite waard om alternatieve materialen te 3 overwegen, aangezien er de komende jaren in Europa tienduizenden moeten worden vervangen. ■

Honderd Vlaamse partners tekenen engagementsverklaring voor circulaire transitie

In Brussel hebben maandag meer dan 500 personen samen met Vlaams minister voor Economie en Innovatie Hilde Crevits (CD&V) en Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir (N-VA) deelgenomen aan de Circular State of The Union 2022. Honderd Vlaamse partners tekenden een engagementsverklaring om binnen zes domeinen de circulaire transitie van de Vlaamse economie waar te maken.

De zes concrete domeinen zijn circulair bouwen, de bio-economie, circulaire chemie en kunststoffen, de maakindustrie, voedselketen en waterkringlopen. Via zes werkagenda's wordt de ambitie van een circulaire economie concreet omgezet in acties. Voor elk domein ligt een plan met concrete acties klaar en neemt een sterk publiek-privaat partnerschap de handschoen op. Onder de partners die de engagementsverklaring tekenden zitten onder meer de Boerenbond, de Vlaamse Confederatie Bouw, Agoria, Fedustria, HoGent en Bond Beter Leefmilieu.

Innovaties en recyclage zullen nodig zijn om de circulaire economie te bereiken en bijvoorbeeld de klimaatopwarming of de materialenwedloop tegen te gaan. Er moet meer ingezet worden op het omzetten van eigen gebruikte materialen of afval terug naar nieuwe materialen. Denk aan bio-afbreekbare plastic uit aardappelschillen, het maken van isolatiemateriaal uit gemaaid gras of simpelweg het herstellen van oude toestellen of onderdelen.

"Zo werken onze partners uit de bouwsector bij voorbeeld aan een digitaal paspoort van gebouwen dat de samenstelling van materialen van de gebouwen bevat. Die digitalisering brengt de materialen in kaart en zal helpen om niets verloren te laten gaan. In de maakindustrie liggen dan weer heel wat kansen voor de sociale economie om huishoudtoestellen, ICT-toestellen, e-bikes en batterijen te herstellen en langer in gebruik te houden", geeft Brigitte Mouligneau van Vlaanderen Circulair mee.

Voor Vlaanderen Circulair is de omslag naar een circulaire economie geen theorie meer. Nieuwe businessmodellen neigen nu al meer naar huren en delen om materialen niet overbodig te hoeven inzetten. In Vlaanderen worden zo al gipswanden, bouwstenen, jeans of herbruikbare bekers al volledig circulair geproduceerd.

"Het moet onze ambitie zijn om tegen 2030 het hergebruik van onze materialen of de recyclage ervan te verdubbelen. Vandaag zijn we al voor 21 procent circulair in Vlaanderen. Dat cijfer moet omhoog, voor ons milieu, maar ook voor onze onafhankelijkheid van het buitenland en de tewerkstelling in onze economie", stelt minister Crevits.

De circulaire vooruitgang in Vlaanderen is te volgen via de speciaal ontwikkelde Monitor Circulaire Economie. Samen investeerden de ministers Crevits en Demir van 2019 tot 2022 al 120 miljoen in circulaire innovatie. En dat zullen ze blijven doen.

"In een circulaire economie winnen we allemaal", zegt minister Demir. "Het biedt gigantisch veel mogelijkheden voor de industrie die zich helemaal kan herdenken. En in onze zoektocht naar geschikte grondstoffen worden we minder afhankelijk van stoffen die enkel in het verre buitenland te vinden zijn. Daarbij wint het klimaat en ook onze portefeuille vaart er wel bij", besluit ze. ■

Meer dan 600 Brusselse bouwbedrijven gaan circulair

Sinds de lancering van het programma Build Circular.Brussels in het najaar van 2020 hebben 623 Brusselse bouwbedrijven zich ingezet voor een circulaire transitie. Bouwondernemingen die actief zijn in het Brussels Gewest en aan die duurzame aanpak willen deelnemen, kunnen nog ten minste tot december gratis steun krijgen.

De CCBH (Confederatie Bouw Brussel-Hoofdstad) en ConstruCity.brussels werken samen met het WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf) om de ondernemingen een aan hun behoeften aangepast traject aan te bieden, met opleidingen onder leiding van deskundigen.

Klimaat, energiefactuur en werkgelegendheid

"Duurzame renovatie is de kern van het Renolution-project," benadrukte Alain Maron. "De uitdaging is om samen de renovatie van gebouwen te versnellen, voor het klimaat, voor de energiefactuur en voor de werkgelegenheid in Brussel.
De bedrijven die zich het meest inzetten voor de Build Circular.Brussels-aanpak zijn opgenomen in een lijst die op grote schaal moet worden verspreid onder openbare en particuliere projecteigenaars die renovatiewerkzaamheden willen uitvoeren. Op die lijst staat nu een zestigtal aannemers, die dinsdagavond waren uitgenodigd om hun diploma in ontvangst te nemen.

"De bouwsector engageert zich om samen met de Brusselse regering het internationaal erkende concurrentievoordeel te behouden dat de Brusselse bedrijven de laatste jaren hebben verworven op het vlak van energieprestaties van gebouwen," verklaarde Laurent Schiltz, secretaris-generaal van de CCBH. "We willen onze verworvenheden nu verder uitbouwen, niet alleen op het vlak van EPB (Energy Performance of Buildings), maar ook op het vlak van circulair bouwen. Urban mining - het hergebruik van materialen - zal van cruciaal belang worden in een context waarin de prijs van materialen explodeert." ■

In kaart brengen, beschermen, renoveren, ...

Hoe gaat Brussel in de toekomst om met de vele naoorlogse architectuur in de stad?

Pascal Smet presenteert zijn strategie om naoorlogse architectuur te inventariseren en beschermen. De iconische modernistische hoofdzetel van ING aan de Marnixlaan heeft een bouwvergunning gekregen van het Brussels Gewest voor een ambitieus renovatieproject.

Brussel heeft vandaag een zeer actief erfgoedbeleid op vlak van art nouveau en art deco gebouwen. Maar jammer genoeg, zo concluderen we vandaag, werden deze bouwstijlen in het verleden niet altijd gerespecteerd. Verschillende pareltjes van meesterarchitecten werden mismeesterd of zelfs afgebroken. Het Maison du Peuple van Victor Horta is hiervan misschien wel het meest bekende voorbeeld.

Maar Brussel heeft ook heel wat architecturale pareltjes van na de 2e wereldoorlog. Denk maar aan de vele modernistische gebouwen die onze hoofdstad rijk is. Deze worden vandaag (nog) niet door iedereen even hard gesmaakt en zijn soms zelfs met de sloop bedreigt.

Om te vermijden dat Brussel dezelfde fouten uit het verleden herhaalt stelde Brussels Staatssecretaris voor Stedenbouw en Erfgoed Pascal Smet vandaag zijn strategie voor om iconische naoorlogse architectuur in kaart te brengen, te beschermen en een nieuw leven te geven.

"We leveren ongelooflijke inspanningen in Brussel om onze klassieke architectuur te beschermen en te renoveren. Vandaag zijn we terecht de wereldwijde hoofdstad van de Art Nouveau. Ik wil deze krachttoer nu herhalen voor onze naoorlogse architectuur. We tellen bijvoorbeeld heel wat modernistische gebouwen die vandaag lang niet door iedereen worden bemind, maar met de strategie die we nu uitrollen zullen we gericht gaan inventariseren, klasseren en renoveren. Zo vermijden we vandaag dat we nieuwe historische fouten maken, zoals de sloop van Horta-gebouwen na de 2e wereldoorlog," zegt Brussels Staatssecretaris voor Stedenbouw en Erfgoed Pascal Smet.

De voorstelling van strategie van het Brussels Gewest gebeurde niet toevallig in het Marnixgebouw. Deze iconische modernistische hoofdzetel van ING aan de Marnixlaan heeft een bouwvergunning gekregen van het Brussels Gewest voor een ambitieus renovatieproject. Het gebouw staat sinds 2021 op de bewaarlijst van Brussels erfgoed. Gordon Bunshaft ontwierp het gebouw in de jaren '50. Het deed eerst dienst als hoofdzetel van de BBL en werd later overgenomen door ING. Het buitengewone gebouw in de Marnixlaan is één van de enige werken van Gordon Bunshaft in Europa. A2M - Moreno Architecture tekende het ontwerp voor de ambitieuze renovatie. Het gerenoveerde gebouw wordt zonder twijfel een wereldwijde referentie om aan te tonen dat erfgoed en hedendaagse stedelijke functies perfect combineerbaar zijn.

"Dit gebouw is sinds 1963 de hoofdzetel van onze bank en de renovatie is een belangrijke mijlpaal voor onze collega's, maar ook voor de stad. We concentreren ons hierbij om gezondere en comfortabelere plekken voor onze medewerkers te creëren, die volledig aangepast zijn aan onze hybride manier van werken. Daarnaast willen we ook een duurzame impact hebben op het milieu. Zo zal Marnix na de renovatie bijna volledig CO_2-neutraal zijn: van 3000 ton CO_2-uitstoot naar 600 ton op dat moment. Daarnaast gebruiken we ook speciale verf die fijnstof absorbeert van onze 25 meter hoge gevel. Op die manier hopen we onze collega's in 2024 te verwelkomen in een duurzame werkplek die tegelijkertijd ook het welzijn bevordert."

Alle naoorlogse Brusselse gebouwen die in aanmerking komen om Brussels erfgoed te worden zullen nauwkeurig in kaart worden gebracht. Het Brussels Gewest heeft hiervoor een opdracht toegewezen aan de ULB. In dit proces is een participatief luik geïntegreerd. Via een digitaal platform zullen Brusselaars suggesties kunnen doen. Alle gebouwen die tijdens het veldonderzoek en door Brusselaars via dit platform naar voor worden geschoven zullen worden geanalyseerd door experten van de ULB en in een inventaris gegoten. De inventarisatie zal tegen eind '23 afgerond zijn. Het doel van deze inventaris is niet enkel om op korte termijn beschermingsprocedures op te starten, maar ook om een maatschappelijk debat te voeren rond recenter erfgoed en objectieve criteria te bepalen voor naoorlogs erfgoed. Hierbij zal onder andere rekening worden gehouden met de architect die het werk realiseerde, realisaties die exemplarisch zijn voor een bepaalde tijdsgeest, de integratie van de realisaties in de context en de functie en het homogene karakter van realisaties (zoals bijvoorbeeld bij bepaalde woonwijken). Bovendien zullen niet enkel gebouwen in kaart worden gebracht, maar ook andere architecturale realisaties zoals bijvoorbeeld tuinen, interieurs, publieke ruimte, metrostations en bruggen. ■

Orde van Architecten neemt deel aan Rondetafel Bouw in kader van consumentenbescherming

De Vlaamse Raad van de Orde van Architecten werd uitgenodigd om op vrijdag 6 mei deel te nemen aan de 'Rondetafel Bouw', een initiatief van federaal volksvertegenwoordiger Kathleen Verhelst met steun van de Open Vld-kamerfractie om de bouwsector te consulteren over een aantal dossiers die hangende zijn in de Wetstraat en betrekking hebben op de (ver)bouwende consument.

De rondetafel vond plaats in de vorm van een panelgesprek, waarbij zeven experten hun inzichten uitwisselden over drie thema's die deel uitmaken van het ontwerp-actieplan van staatssecretaris De Bleeker: Sensibilisering, Informatie & Preventie in de bouw (beschikbare informatie, rechten en plichten, ...), Handhaving & Geschillenbeslechting binnen de bouwsector (Ombudsman Bouw, rol Economische Inspectie, ...) en Wetgevende noden voor de bouw (Wet Breyne).

Deelnemers aan het rondetafelgesprek waren Jan Melis (voorzitter Vlaamse Raad van de Orde van Architecten, VROA), Olivier Carette (Beroepsvereniging van de Vastgoedsector, BVS), Elke Van Overwaele (Vlaamse Confederatie Bouw, VCB), Nadia Schepens (Bouwunie), Piet François (Belgische Federatie van de Financiële Sector, Febelfin), Christian Van Belle (Federatie van Notarissen, FEDNOT) en Geert Coene (Verzoeningscommissie Bouw).

De inleiding van de rondetafel werd verzorgd door federaal volksvertegenwoordiger Kathleen Verhelst, minister van Justitie Vincent Van Quickenborne en staatssecretaris voor Consumentenbescherming Eva De Bleeker. Een 50-tal personen, met vertegenwoordigers uit verschillende takken van de bouwsector, woonden het panelgesprek bij.

Sturende rol voor de Orde van Architecten

Jan Melis, voorzitter van de Vlaams Raad van de Orde van Architecten, ziet voor de Orde van architecten een meer sturende rol wanneer het aankomt op het sensibiliseren en informeren van de consument. De meerwaarde en de expertise van de architect moet veel meer belicht worden, en de kerntaken van de architect moeten meer naar waarde worden geschat. Tegelijk moet de architect wel voor iedereen betaalbaar blijven. Omwille van de complexiteit van bouwdossiers heeft Jan Melis wel zijn twijfels over de oprichting van een centraal loket voor klachten. Mocht dat er komen, dan dient er heel goed te worden afgebakend waarvoor men precies bij het loket terecht kan.

Sensibilisering, informatie en preventie: beter voorkomen dan genezen

Consumenten – vooral zij die niet worden bijgestaan door een architect of notaris – zijn te weinig geïnformeerd. Ook informatiebronnen zoals de KBO en de applicatie checkinhoudingsplicht.be zijn vaak onbekend terrein. Volstaan de bestaande publieke informatiebronnen om consumenten toe te laten de financiële en juridische betrouwbaarheid van een aannemer te controleren? Zijn ze voldoende toegankelijk? Welke rol kunnen/willen de deelnemende actoren spelen bij het informeren van de consument over de betrouwbaarheid van een aannemer?

Elke Van Overwaele (VCB): er bestaan verschillende labels voor de erkenning van aannemers en verschillende websites waar deze gevonden kunnen worden, maar er is een gebrek aan goede databanken. De VCB beschikt over de website buildyourhome.be, waar men terecht kan voor een betrouwbare vakman of aannemer. Er moet ook meer aan preventie worden gedaan.
Nadia Schepens (Bouwunie) verwijst naar het 10-punten plan dat de Bouwunie heeft opgesteld. Ze is van mening dat het ook aan de consument – en zijn gezond verstand – zelf is om zich vooraf voldoende te informeren en referenties op te vragen.
Geert Coene (Verzoeningscommissie Bouw) ziet de maatschappelijke weerspiegeling in conflictsituaties: bij welgestelden is het risico op (ver)bouwproblemen een pak lager dan bij wie het minder breed heeft.
Olivier Carette (BVS) maakt het onderscheid tussen de consument als bouwheer (opdrachtgever) en de consument als koper. Aannemers geven slechts 5% voltooiingsgarantie terwijl dat bij een projectontwikkelaar de volle 100% is.
Jan Melis (VROA) vindt dat de consument beter begeleid moet worden en ziet daarin een sturende rol voor de Orde van Architecten. De meerwaarde en de expertise van de architect moet veel meer belicht worden. Het nakijken van offertes, bijvoorbeeld, is iets dat perfect door een architect gedaan kan worden.
Christian Van Belle (FEDNOT) maakt dan weer het onderscheid tussen de projecten die onder de woningbouwwet (Wet Breye) vallen en de projecten die dat niet doen. Soms is de controle van een architect niet vereist, terwijl die er eigenlijk zou moeten zijn. Ook aannemers weten niet altijd wanneer de medewerking van een architect verplicht is.
Piet François (Febelfin) ziet de rol van Febelfin in dit gegeven eerder beperkt: gegevens over de kredietwaardigheid van aannemers kunnen niet worden vrijgegeven. Bij grote kredieten is dan weer vaak de Wet Breyne van toepassing.

Oprichting centraal loket voor klachten (Ombudsman Bouw)

De oprichting van een volwaardig "Ombudsman Bouw" dringt zich op. Er bestaat reeds een Verzoeningscommissie Bouw, maar deze kan zich enkel uitspreken over geschillen van technisch aard. Voor contractuele geschillen is de Consumentenombudsdienst bevoegd, maar deze reeds overbelaste dienst beschikt niet altijd over de nodige expertise inzake bouwgeschillen.

Voor Elke Van Overwaele (VCB) is de VCB vragende partij voor een soortgelijke consumentenombudsdienst met loketfunctie voor bouwgerelateerde kwesties en wil hier haar bijdrage aan leveren.

Volgens Nadia Schepens (Bouwunie) wil ook de Bouwunie hieraan meewerken. Daar ziet men een uitbreiding naar 3 loketten: voor juridische kwesties, voor technische kwesties, voor juridisch-technische kwesties.
Ook voor Olivier Carette (BVS) zou een soortgelijk loket een goede zaak zijn. Tegelijk legt hij een prioriteit bij de verzekeringen. Het feit dat de 3 partijen – architect, aannemer en projectontwikkelaar – apart verzekerd (moeten) zijn, creëert spanningen tussen de verzekeringsmaatschappijen. Vaak is de architect hiervan de dupe. De BVS pleit daarom voor 1 verplichte ABR-verzekering per bouwproject. Speelt een aannemer de rol van projectontwikkelaar, dan moet hij ook dezelfde waarborgen geven (100% voltooiingswaarborg).
Elke Van Overwaele (VCB) is wel van mening dat een centraal loket niet alle problemen kan oplossen. Bouwdossiers zijn vaak heel complex, er zal nog steeds moeten worden doorverwezen naar de rechtbank.
Jan Melis (VROA) heeft zijn twijfels, net omwille van die complexiteit. Het zal moeilijk worden om goed af te bakenen waarvoor men bij het loket terecht kan.
Geert Coene (Verzoeningscommissie Bouw) is van mening dat de rol van de architect als kwaliteitsbewaker beter belicht moet worden. Het is niet evident om lijsten op te maken van slechte en goede aannemers.
Jan Melis (VROA) vindt dat een architect voor iedereen betaalbaar moet zijn.

Hoe kunnen we de handhaving verbeteren? Controle van de Wet Breyne

Regels werken alleen als ze toegepast worden. Daarom moet ook een efficiënte handhaving worden voorzien. Maar momenteel kunnen de inspectiediensten de inbreuken op de Wet Breyne niet handhaven.

Zowel Elke Van Overwaele (VCB) als Nadia Schepens (Bouwunie) vinden dat inspecties gerichter moeten gebeuren. De Wet Breyne wordt onvoldoende gecontroleerd. Informatie over malafide bouwbedrijven wordt te weinig gedeeld. De alternatieve geschillenprocedure (Alternative Dispute Resolution-procedure, of ADR-procedure) wordt niet altijd voorzien in aannemingscontracten. Maar ook de consument kan hiervoor zorgen. Er moet worden nagedacht over de optimalisatie van het beroepsverbod, de kwijtschelding van schulden, het oprichten van een firma na herhaaldelijke faillissementen.

Olivier Carette (BVS) vindt de Wet Breyne een goede wet, maar pleit voor een betere sanctionering.

Geert Coene (Verzoeningscommissie Bouw) ziet de maatschappelijke weerspiegeling in conflictsituaties: bij welgestelden is het risico op (ver)bouwproblemen is deze mening toegedaan. De sociale inspectie heeft volgens hem echter te weinig middelen om gepast te controleren.

Ook Jan Melis (VROA) vindt de Wet Breyne een goede wet. Hij bemerkt wel de moeilijke positie van de architect: die wordt betaald door de projectontwikkelaar, maar dient tegelijk onafhankelijk te zijn. Dit kan leiden tot excessen, controle blijft dan ook nodig.

Piet François (Febelfin) is van mening dat er vaak naar achterpoorten wordt gezocht om de Wet Breyne te omzeilen.

Moet het toepassingsgebied van de Wet Breyne uitgebreid worden?

De Wet Breyne geeft nu reeds uitgebreide bescherming aan iedereen die een woning laat bouwen, een te bouwen woning koopt of een woning in aanbouw koopt. Maar consumenten die (ver)bouwen buiten het toepassingsgebied van de Wet Breyne worden vaak geconfronteerd met een juridisch vacuum. De vigerende (consumenten)wetgeving biedt deze consumenten onvoldoende bescherming tegen o.a. het insolvabiliteitsrisico van de aannemer.

Er is een hoog aantal faillissementen in de bouwsector, tegelijk worden ook veel bouwbedrijven opgericht. Maar: 5% van de aannemingsbedrijven wordt beschouwd als fraudegevoelig, er worden te vaak te hoge voorschotten gevraagd en in contracten sluipt een onwettige clausule 'vrijwaring voor lichte verborgen gebreken'.

Olivier Carette (BVS): de BVS ondervindt hierrond weinig problemen: er is de voltooiingswaarborg voor de consument, de vrijwaring is onwettig en wordt derhalve niet vermeld, en aannemers worden ontraden hoge voorschotten te vragen. Een nieuw initiatief rond de Wet Breyne acht de BVS niet nodig. Wél de handhaving ervan.
Ook voor Nadia Schepens (Bouwunie) is een nieuwe wet Breyne niet nodig. Fraudeurs moeten worden aangepakt. Ze stelt wel vragen bij een uitbreiding van de verzekeringsplicht voor aannemers. Wie zal de factuur betalen, wie zal dit controleren?
Piet François (Febelfin) vraagt zich af hoe de voltooiingswaarborg kan worden toegepast buiten het toepassingsgebied van de Wet Breyne.
Christian Van Belle (FEDNOT) is van mening dat de Wet Breyne à jour moet worden gezet. Maar de wet uitbreiden zal zorgen voor een toename aan administratieve lasten.
Jan Melis (VROA) stelt voor om eventueel bedragen te provisioneren als instrument tegen de te hoge voorschotfacturen.
Geert Coene (Verzoeningscommissie Bouw) vindt dat de faillissementswetgeving en de vennootschapswetgeving te veel de deuren openlaten voor misbruik. Ook de rol van curator moet worden herbekeken. Voor een consument zijn de gerechtskosten te hoog.
Jan Melis (VROA) vindt ook de kerntaak van de architect onderschat. Teveel wordt de architect aanzien als een noodzakelijk kwaad. Het afleveren van attesten en bewijsmateriaal neemt veel tijd in beslag. ■

KNAUF

KOMFORT-WALL BRICK

Gevelisolatie met harde bekledingen

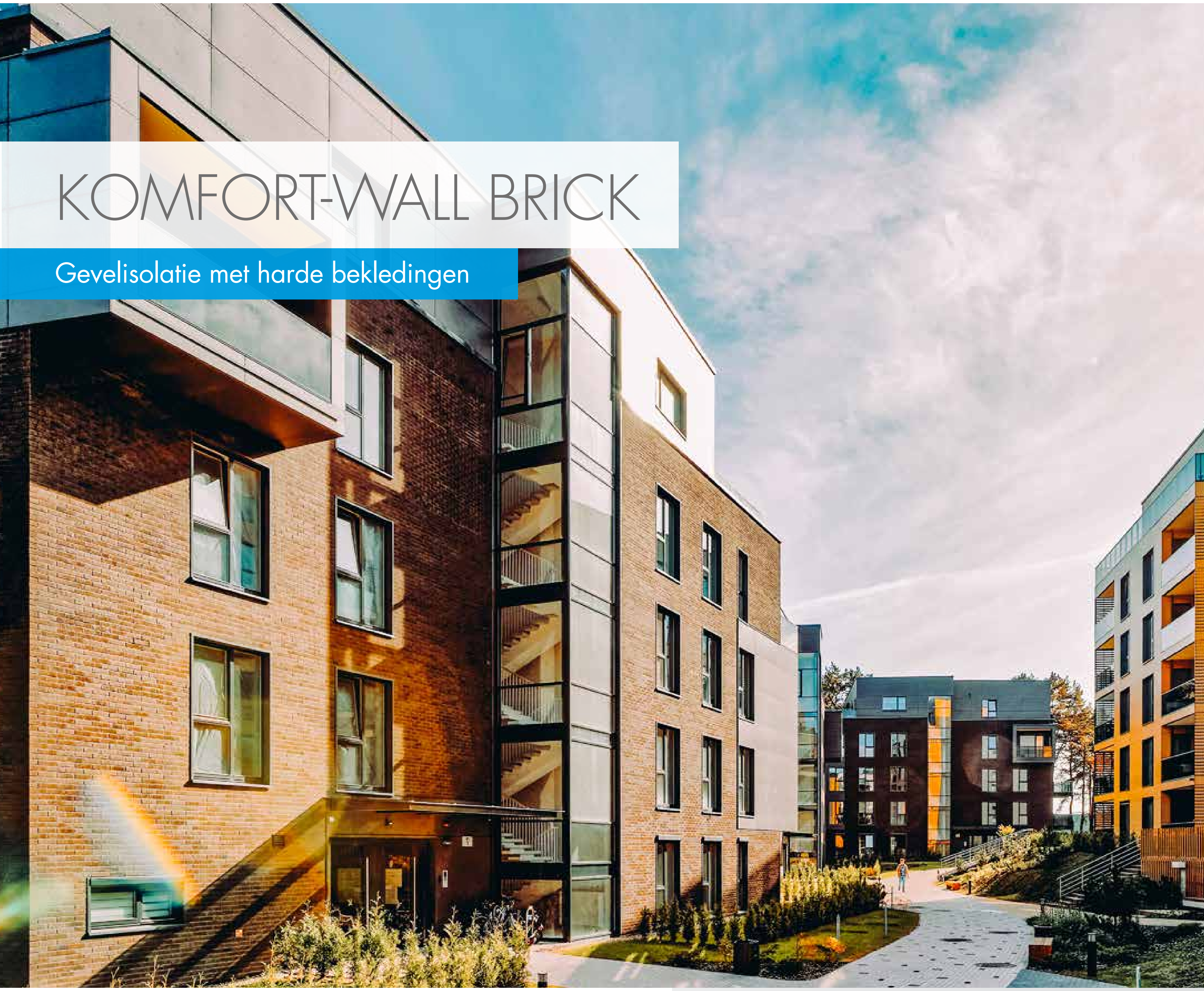

MijnGevelBezetter.be
FIND A PRO
KNAUF
MonFaçadier.be

Met zijn nieuwe gevelisolatie Komfort-Wall Brick biedt Knauf een compleet en performant systeem van isolatiepanelen in geëxpandeerd polystyreen met grafiet in combinatie met kleef- en wapeningsmortels. Voor de afwerking van de gevel kan je vanaf nu ook kiezen voor harde bekledingen zoals

steenstrips en tegels.

Deze slimme toepassing komt niet louter tegemoet aan stedebouwkundige richtlijnen, maar opent de deur voor een grote keuze aan esthetische en duurzame afwerkingen. Ook de technische goedkeuring van Komfort-Wall Brick is het bewijs dat het systeem klaar staat voor elke uitdaging en dit voor jaren.

www.knauf.be/komfort-wall/brick

Thermische isolatie

De thermische inertie van een gebouw of huis gaat vaak samen met de thermische isolatie van de muren als comfortfactor. Indertijd werd dit als noodzakelijk gezien voor de herverdeling van door de muren opgestapelde calorieën. Het is belangrijk dat de ontwerpers ingrijpen in de energieconsumptie en de levenskwaliteit. Het is hun taak om vanaf het beginstadium van het architecturale ontwerpproces concepten te integreren die maken dat de energieprestaties afgestemd kunnen worden op de huidige eisen.

Als men voor optimaal comfort wil gaan, maar toch het gebruik van grondstoffen zoveel mogelijk wil beperken, dan mogen energieverslindende oplossingen niet in overweging genomen worden. De architectuur wil deze uitdaging op een zo natuurlijk mogelijke manier aangaan. Daarvoor is een holistische aanpak nodig, die bestaat uit een reflectie over zowel vorm en inrichting van het gebouw als over de materialen. Daarbij mogen ook gepaste en vernieuwende technologieën niet over het hoofd gezien worden.

De schil van het gebouw

Een van de belangrijkste rollen van de schil van een gebouw is het vinden van een evenwicht tussen vier types uitwisselingen tussen buiten en binnen: calorieën, natuurlijke lichtinval, lucht en geluid. Die uitwisselingen hangen af van de vorm en de compactheid van het gebouw, de eigenschappen van het materiaal waaruit de wanden zijn opgetrokken (lucht- en waterdoorlaatbaarheid, mate van thermische en geluidsisolatie …) en de zorg waarmee de openingen en ramen zijn ontworpen. De grootste uitdaging in de ontwerpfase is het vinden van een optimale balans tussen uitwisselingen tussen binnen en buiten en de manier om die onder controle te houden. Er moet genoeg natuurlijke lucht- en lichtinval zijn, gecombineerd met zo weinig mogelijk ongecontroleerde overdracht van calorieën en geluid via de schil, maar wel met een afvoer van vervuilde lucht en vocht van binnenuit. De glaspartijen, zoals ramen en deuren, kunnen de calorieën tot 5 keer sneller doorlaten dan een gewone 20 cm dikke bakstenen muur. In een warm klimaat heeft de omvang van de ramen een zekere invloed op de behoefte aan airco. Hoe groter de glaspartijen, hoe groter de vraag naar klimaatregeling. Het is dus heel belangrijk om goed na te denken over hoe de schil opgebouwd wordt, te beginnen bij de vorm.

Thermische transmissie

De isolatie van muren is een uitstekende manier om de overdracht van warmte tussen binnen en buiten te beperken. Ieder materiaal heeft een transmissiecoëfficiënt, de U-waarde, die alle mogelijke calorie-uitwisselingen omvat: convectie, conductie en radiatie. Hoe lager deze waarde, hoe beter het materiaal isoleert. De mate van isolatie stijgt evenredig met de dikte van het materiaal. Een voorbeeld: de U-waarde van beton bedraagt 2,4; die van bakstenen met een dikte van 50 cm bedraagt 1,2 en voor 5 cm polyurethaan is dat 0,7. Inzake thermische transmissie is 17 mm cellulose dus gelijk aan 913 mm vol beton. De U-waarde en de dikte van de verschillende materialen waaruit het geheel van muren van een lokaal bestaat, bepaalt dus de globale thermische balans van dat lokaal. Die waarde wordt uitgedrukt in een globale K-coëfficiënt, de optelsom van de thermische-transmissiecoëfficiënt van elk van de wanden, en wijst dus op de hoeveelheid warmte die door de wanden gaat. Er wordt gewerkt met een eenheid van tijd, van oppervlakte en van temperatuurverschil tussen de ruimten aan beide kanten van de muur. Iedere niet-gecontroleerde infiltratie van de muur moet vermeden worden, want dit leidt onvermijdelijk tot warmteverlies in het lokaal en verstoort de ventilatiesystemen. Het is dan ook logisch dat de maximale luchtdoorlaatbaarheid een van de vereisten is voor passief bouwen, omdat hierbij met mechanische ventilatiesystemen wordt gewerkt.

Het architectenkantoor van Alventosa Morell in Spanje heeft een huis gebouwd dat mooi opgaat in de omgeving, maar ook op thermisch vlak heel wat interessante kenmerken heeft.

De architecten wilden met het bouwproject een huis realiseren dat naadloos opgaat in de omgeving, maar toch uit een leefruimte bestaat die afgeschermd is voor het omgevingslawaai. Een van de prioriteiten van het project was om van bij de start een bioklimatisch huis te bouwen met de zon als grote troef voor een maximaal comfort.

Het project bestaat uit drie afzonderlijke, maar verbonden ruimten. Allereerst is er een compacte ruimte, evenwijdig met de weg, die het huis isoleert tegen omgevingsgeluiden, maar ook tegen de wind. Het tweede en derde deel van het project bestaan uit langwerpige ruimten, evenwijdig met de muur en afgestemd op verschillende functies. In de eerste ruimte liggen de badkamer en het washok. De drie entiteiten creëren samen drie patio's, waardoor het geheel kan ventileren en er genoeg natuurlijk licht is, maar waarbij de privézone toch afgescheiden is van de rest. In het derde deel bevinden zich een open leefruimte met keuken, een eetruimte, een salon en slaapkamers. Die laatsten liggen op het zuiden en kijken uit op de tuin, maar ook op het zwembad aan een terras boven het tuinniveau. De kamers zijn afgewerkt met houten luiken voor beschutting tegen de zon. De buitenruimte is afgewerkt met een pergola.

De muren zijn bepleisterd. De architecten hebben open en flexibele leefruimten ontworpen, waarvan de bestemming aangepast kan worden. De bouwconstructie vertrekt vanuit een geraamte van betonnen balken. De muren aan de straatkant zijn opgetrokken uit steen, de andere uit baksteen.

Aangezien dit een vakantiehuis is, zijn de eigenaren hier niet op regelmatige basis aanwezig. Daarom kozen de architecten niet voor een massa-effect, maar hebben ze een geheel van gevels en daken ontworpen die voor voldoende thermische weerstand zorgen. Binnen is met een dik thermisch materiaal gewerkt voor een uniforme look. Zo krijgt het geheel een goede bioklimatische werking en kunnen de ruimten snel verwarmd worden. Tot slot is het huis dat ontworpen werd door Alventosa Morell Arquitectes, ook aangepast aan de behoeften van de bewoners en is rekening gehouden met milieuvriendelijkheid.

Akoestische en thermische isolatie onder chapes

De 2 in 1 oplossingen van insulco — Ontdek twee unieke oplossingen die toelaten om met slechts één product te beantwoorden aan de klasse "verhoogd akoestisch comfort" en tegelijkertijd aan de laatste EPB-regelgevingen voor thermische isolatie tussen verdiepingen.

insulit Bi+ 20 rechtstreeks op de leidingen

Akoestische en thermische isolatie tussen verdiepingen, een wettelijke verplichting

De huidige normen vereisen dat een bepaald niveau van akoestische maar ook thermische isolatie tussen verdiepingen in appartementsgebouwen wordt behaald. Naast extra kosten brengt dit technische beperkingen mee in de vorm van extra diktes en combinaties van verschillende materialen.

De huidige traditionele oplossing bestaat uit het realiseren van een thermische uitvullaag op de betondal alvorens een doeltreffende akoestische onderlaag te plaatsen. Vervolgens komt er een zwevende chape op waarop de finale vloerbedekking kan geplaatst worden.

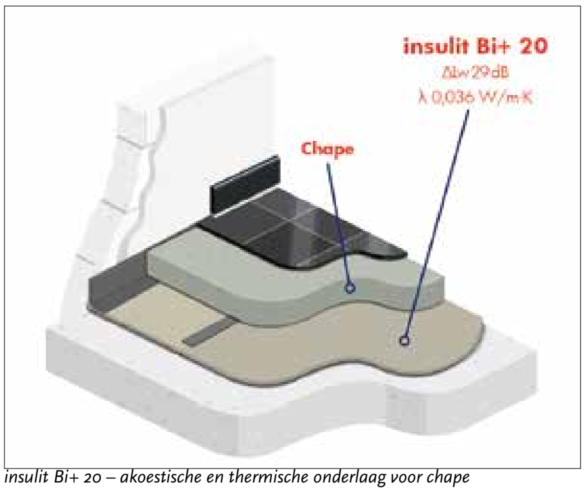

insulit Bi+ 20 – akoestische en thermische onderlaag voor chape

Hoe kunnen kosten, tijd en diktes van complexen tussen de verdiepingen verminderd worden?

Binnen het gamma met onderlagen voor chapes van insulco bestaan er twee alternatieven die toelaten om het plaatsen van een thermische uitvullaag te vermijden: de insulit Bi+ 20 en de insulPano HF35.

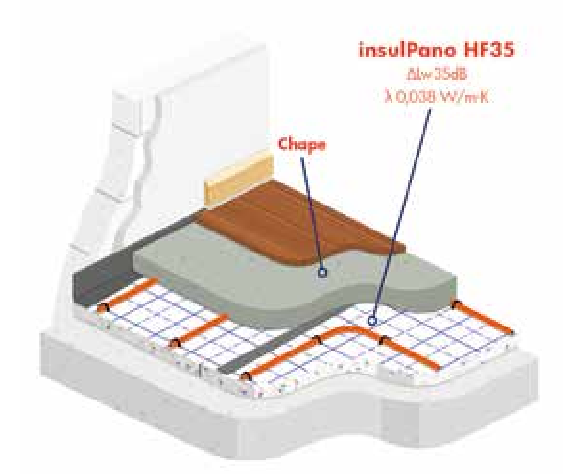

insulPano HF35 – thermische en akoestische isolatiepanelen voor chapes

Deze twee oplossingen, met hun officieel erkende akoestische en thermische prestaties, laten toe om te beantwoorden aan de verschillende isolatienormen tussen verdiepingen. Afhankelijk van de toepassing zal een thermische uitvullaag niet langer nodig zijn, wat een besparing van enkele cm's tussen elke verdieping oplevert.

Over de volledige hoogte van een gebouw zal de besparing in tijd en materiaal aanzienlijk zijn.

2 eenvoudige oplossingen om uit te voeren

Het is dus mogelijk om met een soepele onderlaag van slechts 23 mm dikte (insulit Bi+ 20) of panelen van 35 mm dikte (insulPano HF35) te beantwoorden aan de akoestische en thermische eisen tussen verdiepingen. Deze 2 oplossingen behoren zelfs tot de membranen met de beste akoestische prestaties op de markt!
Bovendien zal de insulPano HF35 een 3e functie aanbieden door te dienen als ondersteuning voor de tackers van het vloerverwarmingssysteem.
Wilt u de uitvoeringstijd, de nodige dikte en het te plannen budget verminderen? Neem contact op met één van de specialisten van insulco om samen met hem de oplossing te kiezen die het beste past bij uw project.

insulco, de Belgische specialist in contactgeluidsisolatie

www.insulco.be
067/41 16 10
insulco@insulco.be

Smalle gevelstenen: makkelijker voldoen aan de isolatienormen

Smalle gevelstenen hebben interessante voordelen ten opzichte van hun bredere broertjes. Dat beginnen we met z'n allen te beseffen.

Waarom kostbare ruimte opofferen als het evengoed anders kan? Met smalle gevelstenen gaat u voor een geveldikte van 6,5 à 8 cm, in plaats van de gebruikelijke 10 centimeter. Zo wint u ruimte die u kunt gebruiken voor isolatie, wat een lagere energiefactuur en een gunstiger S-peil oplevert. Of u gaat voor extra woon- en ademruimte, wat het wooncomfort ten goede komt. Maak de opstelsom en besef: enkele centimeters meer woonruimte per muur maakt wel degelijk een verschil. En dan hebben we het nog niet gehad over de tijdloze look die u met slanke gevelstenen neerzet.

Minder brede gevelstenen dan traditioneel, een duurzaam idee

Bij Vandersanden zijn we fan van smalle gevelstenen, want het concept past helemaal bij onze visie op duurzaam

ondernemen. Baksteen is een heel duurzaam bouwmateriaal. Het bestaat uit natuurlijke, vaak recycleerbare grondstoffen als klei en zand. Tijdens de productie van baksteen maken we bijna geen afval. Wel stoten we daarbij CO_2 uit. Om die uitstoot te beperken, zetten we onze gevelstenen als het ware op dieet. Dit heet 'dematerialiseren', en leidt tot smallere gevelstenen.

Ecologische gevelstenen met een slanke lijn

Slanke gevelstenen vragen minder grondstoffen en minder energie. Bovendien is het transport ervan energiezuiniger en minder vervuilend, waardoor er minder CO_2 in de lucht belandt. Waarom nog twijfelen? Met de smalle gevelstenen van Vandersanden heeft u ecologische gevelstenen in han-

den om duurzaam mee te bouwen of te renoveren. En dat zonder compromissen. Buiten hun slank formaat hebben onze smalle gevelstenen dezelfde eigenschappen als traditionele keramische gevelstenen.

Voor nieuwbouw en renovatie

Zijn slanke gevelstenen ook geschikt voor uw project? Vast wel! U kunt ze gebruiken voor nieuwbouw én renovatie. Uw nieuwbouwproject een tijdloze uitstraling geven en isoleren volgens de isolatienormen, een bestaande bakstenen muur isoleren en afwerken met een nieuwe gevelsteen, een oude gevel afbreken en isoleren, uw gevels renoveren binnen het rooilijndecreet en in een moeite gevelisolatie voorzien ... Het zijn maar enkele missies waarbij onze slanke gevelstenen hun troeven uitspelen.

www.vandersanden.com

VANDERSANDEN
HET MOOISTE MAAK JE SAMEN

Vlaamse Raad van de Orde van Architecten buigt zich over zijn missie en visie

Op woensdag 20 april organiseerde de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten een congres in het teken van zijn missie en visie. Alle huidige mandatarissen van de Vlaamse Raad (raadsleden, plaatsvervangende leden en door de koning benoemden) werden hierop uitgenodigd. Via stemming werd gekomen tot een democratisch gekozen missie en visietekst.

Dat een duidelijk omschreven missie en visie noodzakelijk is, was één van de kernconclusies die voortkwamen uit de bevraging die vorig jaar werd uitgevoerd door marktonderzoeksbureau Essencia. Bijna 1000 particulieren en meer dan 500 architecten namen hieraan deel. Ook de recent door Whyte Corporate Affairs uitgevoerde quickscan bij 22 sectororganisaties maakte duidelijk dat de rol van de Orde van Architecten niet altijd even gekend is.

"Onze missie moet krachtig en duidelijk omschrijven wie de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten is en wat ze doet. Onze visie moet de basis vormen voor het opzetten van onze beleidsdoelstellingen en het uitrollen van onze marketing- en communicatiestrategie," zei voorzitter Jan Melis in zijn openingswoord. "Het is dan ook heel belangrijk dat onze missie en visie niet alleen wordt gedragen, maar ook wordt uitgedragen door alle mandatarissen." Vandaar dat er werd gekozen voor de meest democratische weg waarbij alle huidige mandatarissen, dat zijn er 73, de kans kregen om amendementen in te dienen en hun stem uit te brengen.

Een werkgroep samengesteld uit mandatarissen en medewerkers van de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten aangevuld met 2 externe experten boog zich over de missie en de visie om te komen tot een ontwerptekst. De ontwerptekst werd vervolgens verstuurd naar alle mandatarissen met de oproep deze goed te keuren of amendementen in te dienen.

De ingediende amendementen werden op het Congres Missie Visie besproken en ter stemming voorgelegd. In totaal werden er 20 amendementen ontvangen, waarvan er 11 werden weerhouden. Momenteel wordt de hand gelegd aan de finale versie van de missie en visietekst. Van zodra deze finale versie beschikbaar is, zullen we deze onmiddellijk publiceren op onze website.

De keynote op het congres werd verzorgd door em. prof. dr. Boudewijn Bouckaert. Whyte Corporate Affairs zorgde ervoor dat het congres in goede banen werd geleid. Ook personeelsleden en rechtskundige bijzitters hadden de mogelijk om het congres bij te wonen. Na afloop van het congres was er nog een receptie in de kantoren van de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten.

■

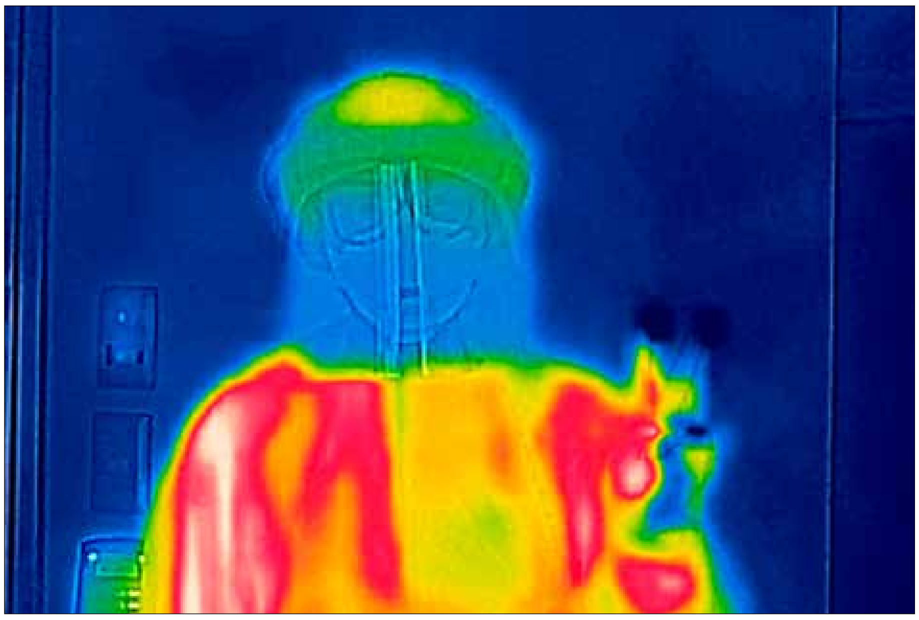

Sick Architecture

Architectuur en ziekte zijn sterk verweven. Het architectuurdiscours maakt gebruik van theorieën over lichaam en geest, waarbij de architect wordt gezien als een soort dokter en de opdrachtgever als patiënt. Al duizenden jaren wordt architectuur afgeschilderd als een middel dat zowel voorkomt als geneest. Met Sick Architecture belichten CIVA en gastcuratrice Beatriz Colomina een onderwerp dat sinds de uitbraak van de coronapandemie sterk op het voorplan trad.

Gezondheid moet het hoger doel zijn van de architect, zoals Vitruvius het al in de eerste eeuw voor Christus vooropstelde. Toch geeft architectuur ook vaak aanleiding tot ziekte: van giftige bouwmaterialen tot binnenlucht die zo slecht is van kwaliteit dat ze tot het sickbuildingsyndroom leidt. Dan is de architectuur zelf ziek.

Elk tijdperk heeft zijn kenmerkende aandoeningen en elke aandoening heeft haar architectuur. Het tijdperk van de bacteriële ziekten, en meer specifiek tuberculose, leidde in de eerste decennia van de 20ste eeuw tot de moderne architectuur: witte gebouwen die losstonden van de 'vochtige grond waarin ziekte broedt', zoals Le Corbusier het uitdrukte. In de naoorlogse jaren verschoof de aandacht naar psychologische problemen. De architect werd vaak gezien als een soort psychiater: de woning was niet alleen een medisch hulpmiddel dat ziekte kon voorkomen maar ook een manier om psychologisch comfort te bieden of, zoals Richard Neutra het uitdrukte, 'gezonde zenuwen'. De 21ste eeuw is het tijdperk van de neurologische aandoeningen: depressie, ADHD, borderline persoonlijkheidsstoornis, overspannenheid, allergie en overgevoeligheid voor bepaalde stoffen bepalen vandaag mee de architectuur en de bebouwde omgeving.

En ook de pandemieën zijn terug. De impact van covid-19 op architectuur en stedenbouw is gigantisch. Het virus legt de structurele ongelijkheid op basis van ras, klasse en geslacht bloot. Het noopt tot een shift in de maatschappij en misschien zelfs tot een revolutie in de architectuur. De tentoonstelling, die het debat van een breder historisch en conceptueel kader voorziet, behandelt uiteenlopende onderwerpen: van de historische quarantaine-architectuur van Ellis Island en het oude lazzaretto in Venetië tot de moderne architectuur van Aino en Alvar Aalto en Henri Lacoste; niet alleen de experimenten uit de jaren 1960 van Hans Hollein en Coop Himmelb(l)au maar ook het hedendaagse werk van architecten als 51N4E, Elizabeth Diller, architecten jan de vylder inge vinck, Andrés Jaque en kunstenaars als Sammy Baloji, Mohammed Bourouissa, Vivian Caccuri, Goldin+Senneby en Ahmet Öğüt.

Bij de tentoonstelling hoort een reeks online essays die worden gepubliceerd op e-flux Architecture. Een eerste reeks werd gepubliceerd in 2020. Het tweede deel verschijnt in mei, wanneer de tentoonstelling opent. De essays zijn geschreven door auteurs als Gideon Boie, Edna Bonhomme, David Gissen, Brooke Holmes, Fabiola Lopez-Duran, Elizabeth Povinelli, Meredith TenHoor en Mark Wigley. Ook zijn er bijdragen van een aantal doctoraatstudenten verbonden aan Princeton University die sinds 2019 deelnemen aan Beatriz Colomina's seminars over architectuur en ziekte.

Tijdens het evenement Sick Architecture Talks, dat plaatsvond op 6 mei van 14:00 tot 21:00 in CIVA, delen meer dan 20 architecten, kunstenaars, schrijvers en wetenschappers hun inzichten. De Sick Architecture Talks worden gemodereerd door Nick Axel, adjunct-hoofdredacteur van e-flux Architecture, en live gestreamd op e-flux Live.

Bijdragen aan de tentoonstelling van: 51N4E, Aino & Alvar Aalto, An Tairan, Andrea Bagnato, Sammy Baloji, Franco Basaglia, Eugène Beaudouin / Marcel Lods, Victoria Bergbauer, Anna Bokov, Mohamed Bourouissa, Angela Brown / Jorge González, Ibiayi Briggs, Gaston Brunfaut, Holly Bushman, Victoria Bugge Øye, Burokade Architects, Vivian Caccuri, Susana Calò / Godofredo Pereira, Center for Independent Living, Irene Cheng / Brett Snyder / David Gissen, Coop Himmelb(l)au, Simon De Nys-Ketels, Marie de Testa, architecten jan de vylder inge vinck / Gideon Boie / Filip Dujardin, Elizabeth Diller, dRMM, André Farde / Jean Saidman, Clemens Finkelstein, Dante Furioso, Ignacio G. Galán, Goldin+Senneby, Paul Hankar, Josef Hoffmann, Hans Hollein, Victor Horta, Lydia Inber, Stanislas Jasinski, Andrés Jaque, Charles Jencks, Angelika Joseph, Rebecca Kellawan, Maggie Keswick Jencks, Henri Lacoste, Le Corbusier, Fabiola Lopez Duran / Ana-Maria Tavares, Iván López Munuera, Miralles Tagliabue EMBT, Jacques Moeschal, László Moholy-Nagy, Jean Mouigneau, Richard Neutra, Ahmet Öğüt, Kara Plaxa, Michel Polak, Philippe Rahm, Guillermo Sánchez Arsuaga, Alexandra Sastrawati, Giuseppina Scavuzzo, Shivani Shedde, René Schoentjes, Maxwell Smith-Holmes, Nicole Sonolet, Iason Stathatos, Meredith TenHoor, Ludwig Mies van der Rohe, Jeremy Lee Wolin, VOET, Chenchen Yan, Zhongguo Jianzhu

Concept: Beatriz Colomina (gastcuratrice, Princeton University), Silvia Franceschini (curatrice CIVA), Nikolaus Hirsch (artistiek directeur CIVA)
Assistent-curatrice : Minne De Meyer Engelbeen (CIVA)
Tentoonstellingsarchitectuur: OFFICE Kersten Geers David Van Severen & Richard Venlet
Een samenwerking tussen CIVA, Princeton University Ph.D Program in the History and Theory of Architecture en e-flux Architecture ■

Stadhuis Antwerpen klaar voor de toekomst

Na een grondige restauratie en renovatie van 3,5 jaar opent in juni het stadhuis van Antwerpen opnieuw haar deuren. De benedenverdieping wordt een publieke ruimte – conform de hedendaagse comforteisen. En op het gebied van duurzaamheid is het Schoon Verdiep, zoals de Antwerpenaren hun stadhuis noemen, helemaal klaar voor de toekomst.

"Het was een huzarenstukje om alle hedendaagse technieken in een historisch gebouw te stoppen," zegt Bart Biermans van architectenbureau HUB. Samen met het architectenbureau Origin, experten op gebied van restauratie, en vijf ingenieursbureaus vormen ze het bouwteam. Zij wonnen in 2014 samen de open oproep van de Vlaamse Bouwmeester. In 2018 startten de werken.

De benedenverdieping werd helemaal gereorganiseerd – in lijn met het historische plan - tot een heldere, publieke ruimte. En het belangrijkste: de hoofdtoegang komt weer naar de Grote Markt. Dus vanaf nu gaan de deuren niet enkel open voor trouwerijen, maar is iedereen langs die zijde welkom. Een grote ingreep op de tweede verdieping was het vervangen van twee bestaande dakstructuren door vestibules, grote centraal gelegen ruimten waarlangs het daglicht rijkelijk binnenvalt. Op het Schoon Verdiep zelf werden enkele functies gewijzigd om het ruimtegebruik te optimaliseren.

Biermans stelt een 'snoeien om te bloeien'-benadering voorop: "Elementen die vanuit de erfgoedbenadering storend zijn, maken plaats voor elementen die meer eer doen aan de historische structuur en het toekomstig gebruik van het gebouw.

Barbara Pecheur van Origin: "Qua erfgoed was alles op zich in relatief goede staat. Met uitzondering van het goudleder en het behangpapier op het Schoon Verdiep. De oververhitting en droge lucht deed geen goed aan het goudleder en bepaalde stukken van het behangpapier." De nieuwe klimaatregeling heeft bijna museale kwaliteiten, maar er kwam veel puzzelwerk aan te pas om alle technische uitrustingen te integreren in het interieur. Biermans: "Het restauratieve vertrekt van wat er is, technieken vetrekken van wat er niet is. En dat is niet altijd evident."

Pecheur: "De immateriële erfgoedwaarde is belangrijk, het stadhuis bestaat al meer dan 450 jaar als 'stadhuis' en dat is zeer uitzonderlijk." Pecheur heeft het ook over 'gelaagde samenhang'. "In de 16de en de 19de eeuw werden er ook al aanpassingen doorgevoerd, maar dat gebeurde altijd respectvol, met een terugblik op wat de voorgangers deden."

"En dat hebben wij ook gedaan: kijken naar wat zij deden en daarop verder werken," besluit Biermans. Wie zei alweer: het werk is nooit af?

Origin Architecture & Engineering

Origin Architecture & Engineering is een architecten- en stabiliteitsbureau dat toekomst wenst te geven aan de rijkdom van het verleden. De restauratie, de renovatie en de herbestemming van een waardevol gebouw of site betekent eerbiedig omgaan met dit erfgoed met respect voor de plaats, de mens en de betekenis.

Zijn hedendaagse architectuur en de restauratie of renovatie van erfgoed, als resultaat van een gelijkaardige aanpak, dan niet hetzelfde vak? Het antwoord is niet vanzelfsprekend: ja voor het principe, maar neen voor de actie.

Het feit dat op bestaande gebouwen wordt ingegrepen, vereist de uitvoering van diepgaande voorbereidende studies om alle bijzonderheden en kwaliteiten te ontdekken, te kennen en te eerbiedigen. Dit betekent dus automatisch dat er beroep moet worden gedaan op specialisten. Zo zijn een groot deel van de vennoten, projectleiders en medewerkers binnen Origin Architecture & Engineering in het bezit van een master erfgoedrestauratie. De kennis is des te gerichter. Verschillende vennoten en medewerkers van Origin Architecture & Engineering geven les in de Nederlandstalige en Franstalige universiteiten van ons land (Universiteit Antwerpen, UCL, ULB, Master Paix Dieu en VUB).

Vandaag bestaat Origin Architecture & Engineering uit 40 medewerkers met ongeveer een gelijke verdeling tussen Nederlands- en Franstaligen. Zo is Origin Architecture & Engineering een architectenbureau dat actief is in beide taalgemeenschappen.

Voor zowel openbare als privégebouwen, bruggen of andere infrastructurele werken met een patrimoniale waarde in de culturele zin van het woord, staat Origin Architecture & Engineering in voor de studies en de opvolging van hun restauratie of renovatie. Hiervoor worden onder meer historische, architecturale en technische studies ondernomen.

Origin Architecture & Engineering staat eveneens in voor de stabiliteitsstudies en de coördinatie van de technische uitrustingen. De aanpak is globaal, alle technische problemen worden bestudeerd.

HUB

HUB is een studio voor architectuur en stadsontwerp opgericht door Koen Drossaert en Bart Biermans. Sinds onze start in 2004 hebben wij een stevige reputatie opgebouwd met projecten die architecturaal, sociaal en intellectueel coherent zijn. Goed ontworpen ruimte laat mensen een beter leven leiden, ondersteunt duurzame transitie en creëert mogelijkheden voor toekomstige generaties. Dit bewustzijn drijft ons in onze zoektocht naar de meest genereuze en heldere antwoorden op de vragen die ons voorgelegd worden. Wij geloven in de idee van een 'intelligente' ruimte die deze antwoorden belichaamt.

Voor HUB staat het leveren van integrale ontwerpkwaliteit doorheen verschillende schalen centraal. We hanteren het principe van 'scherpte-diepte'. Daarbij houden we tegelijkertijd het grote geheel en het kleinste detail scherp in beeld. We maken met andere woorden architectuur die structuur verleent aan de stad, en ontwerpen stedenbouwkundige ontwikkelingen vanuit een architecturale en bouwkundige realiteit. Dit is onze belangrijkste toegevoegde waarde en onderscheidende kwaliteit.

Ontwerpen is het hart van onze expertise. Kennis, kunde en verbeelding staan daarbij voorop. Kennis helpt ons de realiteit inschatten waarbinnen een project zich bevindt. Onze kunde staat in voor het vertalen van deze realiteit naar een kwaliteitsvolle en realiseerbare ontwikkeling. De kracht van de verbeelding verleent het project betekenis en identiteit. Het bouwen is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Een goed begrip van hoe het project 'gemaakt' wordt, is voor ons een grote bron van inspiratie tijdens het ontwerpen.

HUB vertrekt vanuit de vragen die ons gesteld worden, eerder dan vanuit de antwoorden die wij willen geven. Onze ontwerpen komen tot stand vanuit een kritisch-dienstbare en onderzoekende houding. Het is deze houding die vormgeeft aan ons oeuvre.

De studio telt 31 medewerkers en is gestructureerd rond 5 teams. 4 daarvan werken aan ontwerpen van stad tot stoel, van schets tot oplevering. 1 team werkt meer transversaal en focust zich op procesverbetering en technische innovatie. Onze organisatie is klein genoeg voor een zeer nauwe betrokkenheid van beide stichtende partners, en stevig genoeg om grote en complexe opgaven aan te kunnen.

De studio heeft reeds verschillende bijzondere gebouwen op haar naam staan. We denken onder meer aan Art Basics for Children in Brussel, de hoofdkantoren voor IOK in Geel, de (hoofd)brandweerkazerne in Mechelen, en de hoofdkantoren voor het Stedelijk Onderwijs in Antwerpen. Parallel aan de realisatie van het stadhuis, is Hub ook projectarchitect voor de restauratie en herinrichting van het historisch gerechtsgebouw, eveneens in Antwerpen. ■

Speciale overnachtingsplaats

WC-rol Design Museum Gent verhuist naar Verbeke Foundation: “We maken er een bijzondere overnachtingsplaats van”

De iconische wc-rol die aan het Design Museum in Gent staat, verhuist naar de Verbeke Foundation in Kemzeke. Dat gebeurt nog voor de zomervakantie. Kunstenaars en museumbezoekers zullen kunnen overnachten in de wc-rol.

Wil je graag eens in een heel aparte accomodatie slapen? Dan kun je binnenkort bij de Verbeke Foundation in Kemzeke terecht. De iconische wc-rol van het Gentse Designmuseum verhuist naar het domein van het Wase museum. Bedoeling is om er kunstenaars en museumbezoekers te laten in overnachten.

De jury vond dat het voorstel van de Verbeke Foundation “het best past bij de geest van het kunstwerk en de doelstellingen van de stad Gent”. De wc-rol wordt namelijk een overnachtingsplaats voor kunstenaars in residentie en voor museumbezoekers. Ook de aanpak hoe ze het bouwwerk gaan demonteren, transporteren en opnieuw ter plekke monteren, was voor de jury doorslaggevend.

Volgens Geert Verbeke van de Foundation wordt het een wel heel bijzondere plek om te overnachten: “Je slaapt in een kunstwerk en dan nog eens een kunstwerk in een museum.” Veel verbouwingswerken zullen niet nodig zijn aangezien er in de wc-rol nu al verschillende ruimtes zijn. Vooral het verplaatsen van de buitenkant wordt een hele klus.

CasAnus

Bedoeling is om de wc-rol-accomodatie in hetzelfde genre te maken als de CasAnus die er al staat. “Die overnachtingsplek is de uitvergroting van een maag-darmstelsel van een mens, beginnend met de tong, de maag, de dunne darm, de appendix, de dikke darm en de anus. En daar kun je inderdaad ook in overnachten”, aldus nog Geert Verbeke.
De Verbeke Foundation hoeft de wc-rol niet te betalen. “Gelukkig, want het demonteren, vervoeren en heropbouwen zal handenvol geld kosten. Die hele verhuis zal ook zeker een week in beslag nemen.”

Opgelucht

De Gentse schepen van Cultuur Sami Souguir (Open VLD) is vooral opgelucht dat de wc-rol gered wordt van de sloop. “Al had ik hem uiteraard graag in Gent gehouden. Maar ik ben ervan overtuigd dat de Verbeke Foundation zorg zal dragen voor onze wc-rol en hem op een unieke locatie zal plaatsen waar design en kunst elkaar ontmoeten.”
Om de bouw van de nieuwe vleugel ‘DING’ van Design Museum Gent mogelijk te maken is een strakke deadline afgesproken. De wc-rol verhuist nog voor de zomervakantie. Maar eerst moet het Gentse college de beslissing nog voorleggen aan de gemeenteraad. Pas daarna kan de wc-rol verhuizen.

Grando Vase

De Verbeke Foundation is niet aan zijn proefstuk toe. In 2015 verhuisde de Grande Vaso di Gent, de 9 meter hoge vaas die op de binnenkoer van het Design Museum stond, ook al naar de openluchtexpo. ■

Salt Water Cities op Floriade

Voor het paviljoen van de Verenigde Arabische Emiraten op de Floriade, ontwierp het Nederlandse Tellart in samenwerking met Pragma Architects de visie ‘Salt Water Cities’. Het thema behandelt de overwinning van natuurlijke uitdagingen waar waterschaarste, hoge temperaturen en zoute bodems traditionele land- en tuinbouw bemoeilijken. Zoutwatersteden vertellen dan ook over de mensen die onderzoeken hoe de biodiversiteit in deze omgevingen is te behouden. Over het verantwoord gebruik van voedsel en water en het realiseren van een duurzamere toekomst.

Het VAE-paviljoen op Floriade terrein verwelkomt bezoekers met de zoutwatertuin, waarvan het ontwerp is geïnspireerd op het biosaline-landbouwsysteem in de VAE. De tentoonstelling belicht ook de vernieuwers, onderzoekers en wetenschappers in de VAE die zich inzetten voor het behoud van de biodiversiteit en het ontwikkelen van duurzame oplossingen voor de uitdagingen van voedselzekerheid, water en het milieu.

Ontwerpers

Tellart droeg bij aan het ontwerp van de inhoud en het interieur van de tentoonstelling, terwijl Pragma het paviljoengebouw en de tuin ontwierp. Aectual Holland, een Nederlands 3D-printbedrijf, printte de clustermuur rond de tuin van het VAE-paviljoen.

Planten en visuele effecten

Bezoekers zullen meer te weten komen over de zogenaamde halofytische planten in de Verenigde Arabische Emiraten. Zij spelen een belangrijke rol in de omgeving van het land en de vergroening van de steden.

Hieronder Al-Kharizah (Salicornia), bekend als de ‘Held van de Woestijn’ vanwege zijn uithoudingsvermogen en een potentiële bron van biobrandstof. Daarnaast de mangroven, microalgen (kern van het zeeleven) en zeewier.

Elk van deze planten wordt vertegenwoordigd door een glazen sculptuur vergezeld van visuele media. Zo stappen bezoekers met behulp van geïntegreerde motion capture-technologieën, in een zeegrasweide onder water. Hier zijn ze één met de enige bloemen die ooit op de oceaanbodem leefden. Geavanceerde programmeertechnieken stimuleren de realtime interactie van bezoekers met hun omgeving. Hierbij roepen zij het gevoel van kabbelend water op en laten de bezoekers een vlaag van bellen van de zeebodem ervaren. ■

Architectenkrant is een maandblad uitsluitend bestemd voor de professionelen in de architectuur

www.architectenkrant.be

Maria van Hongarijelaan 64 b6, 1083 Brussel
Tel. 02 772 40 47 - Fax : 02 771 98 01
info@media-xel.com

Redactie : Nicolas Houyoux - hoofdredacteur
nicolas.houyoux@media-xel.com

Publication Manager
Bea Buyse: Tel. + 32 (0)477 77 93 68
bea.buyse@media-xel.com

Sales Manager
Kathleen Metten: Tel: + 32 (0)472 72 34 81
kathleen.metten@media-xel.com

Totaal bereik : 13.700 architecten.
Artikels, foto’s en tekeningen in het redactioneel gedeelte van de Architectenkrant bevatten geen publiciteit; producten en bedrijven worden hier uitsluitend vermeld ter informatie van de lezers. Artikels met informatie van eerder publicitaire aard worden opgenomen met de vermelding ‘productinfo, advertorial,..’. Alleen de auteurs zijn verantwoordelijk voor de artikels, foto’s, illustraties en standpunten die in de Architectenkrant verschijnen.

Copyright 2022 - MediaXel bvba.
Alle rechten voorbehouden, die van vertaling inbegrepen. Paraît également en français.

DAIKIN

emura

HALLO, IK BEN DAIKIN EMURA_

SPECIAAL ONTWORPEN
OM HET OOG TE STRELEN

EEN ONTWERP DAT VOOR ZICHZELF SPREEKT

Daikin Emura is een lust voor het oog met een gebruiksvriendelijke aanpak – en een sterke focus op een maximaal comfort en een optimale gebruikerservaring - om uw welzijn thuis te verbeteren.

Deze 3e generatie Daikin Emura heeft een opmerkelijk design met zachte schaduwlijnen en extra slimme functies. Bedien Daikin Emura met de intuïtieve afstandsbediening of overal en altijd met de Onecta-app op uw smartphone.

Lees meer op **www.daikin.be**

yatra travel

ARCHITECTUUR-REIZEN

Programma 2022

Voorgesteld door Architectenkrant AK
Technische organisatie door YATRA TRAVEL

www.yatra.archi

LONDON 2022

DE ICONEN VAN DE LONDENSE ARCHITECTUUR

2022 / VAN VRIJDAG 11 TOT ZONDAG 13 NOVEMBER

CAÏRO EN HAAR NIEUWE HOOFDSTAD

OPTIE: MINI-CRUISE OP DE NIJL

2022 / VAN VRIJDAG 11 NOVEMBER TOT 15 NOVEMBER // OPTIE VAN DINSDAG 15 TOT VRIJDAG 18 NOVEMBER

TBILISI EN BAKU

ZAHA HADID EN DE ANDEREN

2022 / VAN VRIJDAG 19 TOT VRIJDAG 26 AUGUSTUS OF
2022 / VAN VRIJDAG 16 TOT VRIJDAG 23 SEPTEMBER

BORDEAUX EN HAAR WIJNDOMEINEN

¡ EXCLUSIEF BEZOEK !
CHÂTEAU CHEVAL BLANC

2022 / VAN VRIJDAG 14 TOT ZONDAG 16 OKTOBER

DUBAI & ABU DHABI 2022

Het grootste architectuurmuseum van vandaag?

2022 / van zondag 25 tot vrijdag 30 september OF
2022 / van zondag 4 tot vrijdag 9 december

OEZBEKISTAN

ONTDEK DE ZIJDEROUTE

2022 / VAN VRIJDAG 30 SEPT. TOT VRIJDAG 7 OKTOBER

KLIK HIER VOOR MEER INFO